

HADUDU FÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVIN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELADÓSSÁGÁRTO

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 3 47. Kiadóhivatal T. 3-48

Pesti színház

Sorra nyílnak a magyar főváros nagy színházai s a téveterem reménykedés, ami évről-évre valami váratlan ihletől, vagy csodaszzerű sugallattól irányváltást vár Budapesttől, ismét szerteoszlik. A pesti műintézetek programja sivárabb, mint valaha. A próbatáblákon újra harmadrangu nyugati giccek szerzői szerepelnek, a már színpadon forgó „Égő szoknya”, — egy tehetségtelen, de élelmes intimpista műve, — s az öreg Erdős Renáta első drámai kísérlete a pesti irodalom egyetlen és főtémája, a nemi szerelem „lázás, forró problémáinak” mocskába vezérelnek ismét.

Erkölc, magyarság, irodalom: a pesti magánszínházak díszes palotái oly távol állnak mindeztől, mintha most épültek volna egy szellemi ghekkó bási-támaszpontjaiként fel, nehogy betörhessen a Pesti Naplótól a New-York kávéházon át a Nyugatig terjedő kínai falon a magyar tehetség, a magyar alkotó zseni, a magyar élet.

A Nemzeti színház nagyon is bírálható működésén kívül egyedül az Operaház áll a nemzeti kultúra szolgálatában. Meddig, ki tudja, hiszen a maga magyar koponyájával gondolkozó, a maga útján haladó ki-tünő direktor szüntelen céltáblája alattomos és burkolt támadásoknak, amelyek állandóan a közel jövőben bekövetkező távozását korportálják krokodilkönnyek közepette.

Ujra és újra a magyarság közvéleménye el kell tární ezt a szörnűtényt is: Radnay Miklós ma a magyarnak nevezett főváros utolsó vé-rünkéből való színházigazgatója!

Mit várhatunk így Pest színházi műintézeteitől? Idegen izlést, idegen erkölcsöt, idegen művészetet. Hogy pedig a zsidóság ilyen irányban mit tud nyújtani, akár nemzetközi értékelésben is, elég rámutatni arra, hogy míg nemzeti életet élt, nem volt semmi néven nevezhető művészet (hiszen még az ókori műalkotásokhoz képest igen jelentéktelen jeruzsálemi templomot sem építették), s amikor mai elszórtágában más nemzeteken élőde szabadon fejtheti ki képességeit, azokat a borzalmasan silány amerikai filmek, a görögös revük, a jazz band, néger táncok propagálása és a francia címkével felszerelt színpadi kosonériák jellemzik.

Sajnos, a magyar vidék a liberális korszak beteg centrálizmusa miatt mennyei manaként fogadott mindent, amit Pestről importáltak, — legyen az politikai jelszó, nyálóka, vagy színművészet. Ma azonban ébrednek az ősi földből táplált öntudat s mind önérzetesebben fejtik le magáról a főváros polipkarjait.

A színház hatalmas tényezője nemcsak a nép, de a legműveltebb körök lelki nevelésének is. Hivatását csak úgy tölti be, ha visszatér azokhoz a hagyományokhoz, amelyeket a Kotsi Patkó Jánosok és a „nemzet napszámósainak” mindig vidéken táborozó lelkes kultúra-terjesztése, de még a debreceni inten-

datura korszaka is jelentett az el-üzletesedett pesti színházi szellem-mel szemben.

A debreceni színház új évadra nyitja kapuit. Szeretnők, ha ez a szezon szakítást jelentene a főváros kritikátlan kopirozásának szellemével. A háboru óta eltelt évek megmutatták, hogy Debrecen nem táplálható a pesti színházak nemzetközi

szecsakájával, hanem magasabbrendű, magyarabb igényei vannak. A Csokonairól nevezett műintézet felé akkor fordulna ismét a nagy közönség támogató szeretete, ha megmutatná, hogy a maga lábán áll és Pest ellenében a tisztult művészet, a kultúra messze fénylő farszaként akar világítani a nagy magyar éjszakában.

Magyarország aláírta a kötelező döntőbíráskodás egyezményét

Tánczos táborkok erélyes fellépése a döntőbírói ítéletek szankcióiért -- Apponyi a tanács előtt válaszol az oláhoknak

Genf, szeptember 14. Walkó Lajos külügyminiszter ma délelőtt Genfben a népszövetség főtákarának szobájában aláírta az állandó nemzetközi bíróság kötelező igénybevételét kimondó okmányt.

Táncos táborkok a döntőbíráskodás szankcióiért

Genf, szeptember 14. MTI: A leszerelési és döntőbíráskodási bizottság ma délután tárgyalás alá vette a Rutger-féle emlékiratot, amely a népszövetségi egyezségokmány egyes rendelkezéseibe foglalt békebiztosítékok jelentőségét domborítja ki. A vita folyamán

Tánczos Gábor magyar delegátus

rámutatott arra, hogy a leszerelési és a döntőbíráskodási bizottság behatóan tárgyalta az egyezségokmányt. Nem érti, hogy miért hagyták ki a tanulmányozásból éppen azt a szakaszt, amely a következőket mondja:

A népszövetség tagjai kötelezik magukat, hogy hiven végrehajtják a hozott döntőbíráskodási ítéletet és nem indítanak háborút a szövetség oly tagja ellen, amely az ítéletnek alá veti magát. Abban az esetben, ha az ítéletet nem hajtják végre, a tanács az ítélet érvényesítésére megfelelő intézkedéseket indítványoz.

Tánczos Gábor kiemelte, hogy hiábavaló volna döntőbíráskodási szerződést kötni akkor, ha nincs biztosítva az, hogy a döntőbíráskodási ítéletek érvényesítve lesznek s hogy azokat végrehajtják. Ezért kérdezi Politis előadót, mi volt az oka annak, hogy ezt a rendkívül fontos szakaszt kihagyták a bizottság tanulmányozásából.

Politis a felszólalásra válaszolva kijelentette, hogy a bizottság azért nem foglalkozott a kérdéses cikkel behatóbban, mert ez a cikk bizonyos mértékig már nyomást tartalmaz abban az irányban, hogy az ítéleteket végre is hajtásák. Bejelenti, hogy

a bizottság a közel jövőben tanulmányozás tárgyává fogja tenni ezt a cikket is.

Tánczos táborkok megkérdezte ezután az előadót, hogy hajlandó-e a közgyűlés elé tertjesztendő határozatba belefoglalni azt az ígéretet,

hogy a leszerelési és döntőbíráskodási bizottság mielőbb foglalkozni fog a népszövetségi egyezségokmány ezen cikkével. Politis igencsően válaszolt.

Apponyi válasza az oláh ajánlatra

Genf, szeptember 14. Az oláh delegáció tudvalevően szeptember 7-én levélben közölte a népszövetség főtákarával, hogy az optánsperben való közvetlen tárgyalások folytatá-

A kormány a drágaság enyhítésére messzemenő könnyítéseket nyújt a behozatal tekintetében

A minisztertanács határozatai a drágaság csökkentése ügyében

Budapest, szeptember 14. A kormány tagjai ma délelőtt tíz órakor Vass József helyettes miniszterelnök elnökletével minisztertanácsra ültek össze. Az érdekbeli tárgyalások előtt Vass József miniszterelnök-helyettes üdvözölte Bud János közgazdasági minisztert és Wekerle Sándor pénzügyminisztert. Wekerle Sándor megköszönve az üdvözlést, hangsúlyozta, hogy minden erejét az ország javára kívánja fordítani.

Ezután a minisztertanács fontos határozatot hozott a tengeri kikészítésére vonatkozó újabb szabályozás tárgyában. A külföldi kikészítési előjegyzési eljárásban az ideiglenes vámmentességet a minisztertanács 1929 július 30-áig hosszabbította meg.

A behozatal tekintetében a legmesszebbmenő könnyítést kívánja a kormány nyújtani. A sertés-, marha- és juh hizlalások kezdetekor, valamint a kivitelnél előírt lemászás elmarad és elegendőnek fogják tartani azt, hogy az elszámolás úgy történik meg, hogy a megfelelő hízott állat kivitelének igazolása mellett a megfelelő tengerimennyiség vámját a fél javára írják. Az ellenőrzés a legegyszerűbb módon történik meg, úgyhogy a hizlalókat a hatósági közegek kiszállása címén semmi díj megfizetésére nem kötelezik.

A behozatalnál az ugynevezett egyes vámeljárást oly módon szándékozik a pénzügyminiszter szabályozni, hogy minden külföldre kivitt hízott sertés minden 150 kilogrammja

sára az oláh kormány három delegátust nevezett ki teljhatalmu megbízottként. A főtákar a levelet tudomására hozta a magyar delegációnak. Apponyi Albert gróf most a főtákarhoz címzett levélben elismerte a főtákar levelének kézhezvételét, egyben arra kérte a főtákart, közölje a tanács tagokkal, hogy az oláh kormánynak a bejelentésben foglalt megjegyzéseire akkor adja meg a választ, mikor a tanács az egész kérdéssel foglalkozni fog.

A Népszövetséghez fordult Radics özvegye

Belgrád, szeptember 14. MTI: A Politikának jelentik Zágrábról: A Narodni hólnapi száma Radics özvegyének a népszövetséghez intézett beadványát fogja közölni, amelyben az özvegy azt kéri, hogy a népszövetség gyakoroljon ellenőrzést a belgrádi parlamentben június 23-án elkövetett merényletre vonatkozó vizsgálat felett. Pribicevics erre vonatkozóan kijelentette, hogy Radics özvegyének ez a lépése nem a horvát parasztpárt akciója, mert Radics özvegye független magán személy és ezért lépése nem esik a párt elbírálása alá.

után öt mázsa tengerire, minden kivitt hízott szarvasmarha 650 kilogrammja után nyolc mázsa vámmentes tengerire igazolványt állítanak ki, ami annyit jelent, hogy amit hízott sertésben vagy marhában kivittek, vámmentes tengeriben hozhatják be.

A minisztertanács ezután a kivitelei tilalom kérdésével foglalkozott. A benyújtott memorandum a burgonyára, tengerire, korpára és általában takarmányneműekre tartja helyesnek a kivitel korlátozását. A múlt minisztertanács a takarmányneműekre nézve már életbeléptette a szükséges intézkedéseket. A behozatali rendszer tekintetében viszont a közellátás szempontjából nem látja a helyzetet olyan aggályosnak és a minisztertanács szerint a drágaságot ezidőszert nem az áruhiány okozza, hanem

részben a spekuláció és részben a szállítási szervezatlenség.

Eppen ezért a kivitelei tilalom elrendelését nem látja indokoltnak ezekre a cikkekre nézve. A korpánál nem hogy exportunk volna, hanem határozottan behozatalra szorulunk.

Nem találta teljesíthetőnek a minisztertanács a főváros javaslatának azt a részét, hogy a burgonya, tengeri, melász ipari célokra való feldolgozását korlátozzák. Az ipari burgonya teljesen használhatatlan élelmiszeri célokra és nem befolyásolja a közellátási célokra használt burgonya árát, ha az ilyen természetű burgonyát elvonnák a termelés elől. A melásznál szintén be-

hozatalra vagyunk utalva. Hasonlóképpen nem helyezkedhetett a minisztertanács arra az álláspontra sem, hogy a zsir behozatalát terhelő vámokat felfüggeszse. A zsirvám kérdéséhez azért sem nyúl hozzá a kormány, mert egy ilyen intézkedés feltétlenül azzal a hatással járna, hogy

a hazai hizlalást lecsökkentené, vagy teljesen megszüntetné,

már pedig a minisztertanács kijelentette, hogy hizlalási célokra megfelelő hitelt bocsát rendelkezésre és amugy is elkövet a kormány mindent, hogy a zsirtermelést fokozza. Éppen így a kikészítési eljárásnál nyújtott nagy kedvezmény is ezt a célt szolgálja.

Ezután a tarifális kérdésekre tért át a minisztertanács. Kérte a főváros, hogy ugyanolyan vasuti fuvardíjkedvezményt adjanak a fővárosba irányuló árukra, mint amilyent az export- és tranzitcszállításoknál adnak. A tarifális kérdéseknek a gazdasági körök megegyező felfogása szerint ilyen incidentaliter való megváltoztatása súlyos következmények kei járna és részben ezért nem teljesíthető. Az exportkedvezmények csökkentése szintén aligha jöhet tekintetbe, ellenben jelentős megterhelést jelentene a vasútra nézve. A főváros által kért kedvezmények kihatása az egyes cikkekre nézve a következő volna: a lisztnél egy kilogrammnál 0.29 fillér, ez a vasútnál — mivel ezt a kedvezményt feltétlenül a többi városokra is ki kellene terjeszteni, — 700 ezer pengő megterhelést jelentene; a babnál 0.26 fillér, a vöröshagymánál 0.74 fillér, a vajnál 1.18 fillér.

A minisztertanács természetesen kénytelen volt arra az álláspontra helyezkedni, hogy

a tarifális kedvezmények terén a főváros előterjesztéseit nem teheti magáévá.

Rámutatnak a szakértők arra is, hogy a tarifális kedvezményekkel kapcsolatban már a múltban is adtak bizonyos állatszálításokra díjkedvezményeket, amelyek nem befolyásolják az árakat, de a vasut bevételeit csökkentették. Megállapították továbbá azt, hogy a különféle díjak, amelyeket a főváros hatóságai a főváros területére érkező mindenféle áruk után szednek, 4—5-szörösét teszik ki annak, amit a főváros által kért díjkedvezmények jelentenek. Ha tehát mérséklésről lehet szó, így elsősorban a mérséklést ezeknél a díjtételeknél kell kezdeni.

Végül a minisztertanács felkérte Sczitovszky Béla belügyminisztert, hogy a szeptember 23-án Berettyóújfaluban leleplezésre kerülő Tisza Kálmán-szoborleleplezési ünnepségen a kormányt képviselje.

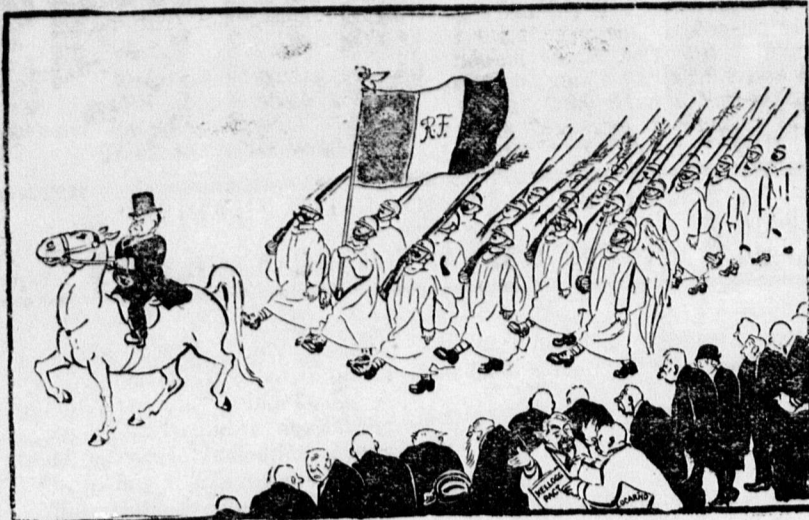
A különböző reszortügyek letárgyalása után a minisztertanács ülése háromnegyed 3 órakor ért véget.

Elfogták Nordmann Keresztély gyilkosát

Budapestről jelentik: Berlieni jelentés szerint a vonaton meggyilkolt Nordmann Keresztély gyárigazgató gyilkosát ma reggel Hop Emil betörő személyében elfogták. A betörő házigazdáját, a meggyilkolt Nordmann Keresztély igazgató szivartárcájából kínálta meg és az a tárca lett árulója. A gyilkos bevalóttá tettét.

Hirdessen a Hajdúföldben

LÁTSZAT ÉS VALÓSÁG

Amíg a genfi bölcsek kulisszái mögött Briand Locarnoval áztatja a németeket, a franciák hadgyakorlatot tartanak a megszállott Rajna-vidéken. („Evening Standard.”)

Kettőről háromra emelték a középiskolák heti tornaóráinak számát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kuluszminiszter rendeletet intézett valamennyi tankerületi főigazgatóhoz és a közvetlen rendelkezése és vezetése alatt álló fiuközépiskolák igazgatóihoz a testnevelés fokozása és a tornaórák szaporítása ügyében. A miniszter rendelete szerint az iskolai testnevelésre fordított heti óraszám nem bizonyult elegendőnek. Evégből minden intézetben a hét egyik napján a tanítás minden osztályában a mai 50 perces órák helyett 45—40 perces órákban tartandó. Ennek következtében ezen a napon a 8—1-ig terjedő időköz 5 óra helyett 6 leckeidőre osztassék szét. Igyminden osztály hetenként 1—1 órát nyer és ezt az egy óraszaporulatot kell a testnevelési órára fordítani.

A testnevelési órák e szaporítása maga után vonja a testnevelési tanárok heti órászámainak szaporítását és erre nézve az illetőknek a miniszter szabályszerű óratöbbleti díjakat fogja engedélyezni.

Vásott gyermek hengegésével beszéli el rémtetteit Balan

A nagyszebeni elmeógyógyintézet egyik pszichiáttere megállapította róla, hogy beszámíthatósága korlátolt sem mutatja.

Nagyszeben. (A Hajdúföld tudósítójától.) Balan még mindig seblázban fekszik a fogarasi megyei kórházban. A vizsgálóbíró ismételtén kihallgatta s ha némileg erőhöz jut és a kórházi ágyat elhagyhatja, átkísérik az ügyészség fogházába.

Tegnapelőtt felkereste Balant a nagyszebeni elmeógyógyintézet egyik orvosa, hogy a kriminológia és a pszichiátria részére tanulmányokat folytasson. Órák hosszat tartózkodott együtt a haramiával, aki az orvos minden kérdésére azonnal választ adott. Egykedvűen felel a rablógyilkosságok részleteire vonatkozó kérdésekre és

megbánásnak, a sajnálkozásának a legkisebb jelét

Az orvos a következőket állapította meg róla:

— Balan alakja, arca közönséges parasztípus. Tekintetében hiába keressük a vérszomj utáni tudatalatti jeleket. Vásott gyermek hengegésével és kérkedésével beszéli el cselekedeteit. A megbánásnak még az árnyékát sem lehet megállapítani. Véres tetteinek indoklása teljesen logika nélkül való. Rablógyilkosságainak momentán oka csak az volt, hogy

kevés élelemhez és p. linkához juthasson.

Ezért ölt meg annyi embert s ezért tette ki magát halálos veszedelemnek. Azt az impressziót kelti

Ásványvizekben főlerakatát

birjuk több bel és külföldi forrásnak és kiterjedt üzletkörünk révén az összes használatos ásványvizeket raktáron tartjuk, kifogástalan friss állapotban. Csak egy próbát kell tennie s meggyőződik, hogy a legelső és legolcsóbb forrás vagyunk e tekintetben is.

Kontsek Géza k. r. t.

a figyelmes és gyakorlott szemlélőben, hogy beszámíthatósága korlátolt. Kedélyállapota, életosztóne már a születésétől fogva abnormális volt. Az a borzasztó tény, hogy

15 éves korában már gyilkolt, alátámasztja azt a feltevést, hogy születésétől fogva degenerált, beteg ember. Megfigyelése érdekes adatokat szolgáltat a pszichiátriának.

— A teljes beszámíthatatlanság esete mindazonáltal nem forog fenn. Az ilyen emberi érzésből teljesen kivetkőzött individuumnak nincs többé helye az emberi társadalomban. Miután országunkban halálbüntetés nincs, az ő helye olyan szigorú fegyházban van, ahonnan soha sem szabadulhat ki. Mindennek dacára nincs kizárva, hogy alapperét revízió alá veszik, de az semmiesetre sem végződhetik az elvetemedett. beteg ember szabadonbocsátásával. Bármik is legyenek tetteinek indítókai, az ilyen embert végleg ki kell közbiztosítani a társadalomból.

Uj francia miniszterek

Páris, szeptember 14. Wolff: A tanácsban Laurent Eynac volt légügyi államtitkár, képviselőt légügyi miniszterre, Cheront pedig, aki a szenátusban a költségvetés főelőadója volt, kereskedelmi miniszterre nevezte ki.

Borzalmas tornádó az Egyesült Államokban

Newyork, szeptember 14. Wolff: Nebraska állam és Északdakota területén két tornádó vonult végig, amely mindenütt nagy kárt okozott. A ma reggelig befutott jelentések szerint mintegy 20 ember meghalt és százan megsebesültek. A halottak száma valószínűleg még emelkedik, minthogy a tornádó számos községet érintett. Walthillben Nebraska-államban a vihar négy tanyai iskolát, amelyben a tanulók bentartózkodtak, teljesen elpusztított. A szerencsétlenség színihelyére kiküldtek egy vonatot orvosokkal és segélycsapatokkal Dawis Déldacota egyik kisvárosára, amelynek 250 lakosa van, már csak romhalmaz.

Ujabb vádak a kommunista Veér Imre ellen

Budapest, szeptember 14. Veér Imre másfélévi fegyházbüntetését a múlt hónap 16-án töltötte ki. Mielőtt kiszabadulhatott volna, az ügyészség kérte a vizsgálóbíró, hogy helyezze vizsgálati fogságba, mert közben az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló büntett, nemzetgyalázás és Kormányzósértés büntette címén újabb vádiratot adott ki ellene. Veér Imre így fogságban maradt. A vádtanács ma a vádirat értelmében vád alá helyezte Veér Imrét és elutasította a szabadlábrahelyezés iránti kérését.

Véres családi dráma Budapesten

Budapest, szeptember 14. Szántási Lajos József budapesti cserépfedő mester ma reggel felkereste a töle különváltan élő feleségét Nagy István-utcai lakásán és kérte, hogy térjen vissza hozzá. Szóváltás támadt köztük, mire a férj revolvert rántott és háromszor a feleségére lőtt, aki holtan esett össze. Szántási azután mellbelötte magát. Kórházba szállították, ahol most halodlik.

„Nemzeti egység”

avagy
hogyan kell méltósággal
lengyelni a békát

Nehéz idők, nehéz idők! A kormánypart rettenthetetlen liberális támogatói keservesen vakarják fülkéjüket, hogy, mint, miként adják be nyájas publikumuknak a békát: Kállai kilépett, a fajvédők beléptek, s ők mégis változatlan elvűséggel támogatják tovább az összetételében gyökeresen átalakult pártot. (Hogy ne mondjuk: *egységes habarekpártot*. Lásd Tiszánuli Hírlap 1922. évfolyama.) Mert annak idején könnyű volt a nagy páfordulást magyarázni: akkor Gömbös és a fajvédők szakadtak ki, tehát — mint irták — a párt helyezkedett a liberál-sajtó platformjára, nosza, megvolt az alkalom a heves felajánkozásra. De most, mikor a négyéves fordítottja történt! Kellemetlen, szörnyű kellemetlen!

... Napok óta hallatlan derűtség-gel szemléljük a *Tiszánuli Hírlap* r. t. liberális kormánytámogató sajtó-vállalat lapjainak kínos dilemmáját a politikai élet nagyjelentőségű változása körül. Keserves tárgyilagossággal kellett hozniok az évek óta csepegt, kisebbitett, támadott fajvédő vezér államtitkári kinevezését, a fajvédők belépését. Nem könnyezhették meg vezérük, Kállay Tibor távozását... Végül, ugylátszik, belátták, hogy még egy közjegyzőileg hitelesített példányszámú hatalomhi lap-vállalatnak is muszáj valami állásfoglalásfélével kirukkolnia, mikor az országos politikában korszakalkotó irányváltás történik. Előszedték hát a skartból a jó öreg vezércikk-író, aki aztán megeresztett a T. H. hasábjain egy olyan magyarzókdást, ami még az ő sokat próbált pennájának is becsületére válik.

A humorisztikus elmefuttatás először is felállítja azt a szivvidító tényt, hogy Gömbös és a fajvédők a T. H. álláspontjára helyezkedtek (!) Hogy ez melyik a sok közül, a következő lendületes mondatokban olvasható:

... egy vidéki újság (melyet szerénységük tilt megnevezni) az úgynevezett kurzus legforróbb napjaiban felvetette a gondolatot, legyen elég már a gyűlölködésből... ne legyen itt különbség ember és ember között... fogjon össze minden magyar ember foglalkozási, társadalmi osztály és valláskülönbség nélkül a haza szolgálatában... Megirtuk, hogy ebből a frontból nem szabad kirekeszteni senkit stb. stb.”

A T. H. specialitása, hogy szeret számolni az emberi gyöngeségekkel, ezalkalommal a feledékenység-gel. Mi azonban, akik hűséges olvasói voltunk mindig ennek a szenzációs pályafutású lapnak, sietünk felfrissíteni az emlékeket, hogyan szolgált ez az elnyíhietetlen sajtóvállalat „az u. n. kurzus legforróbb napjaiban” és aztán is azt a „nemzeti egységet”, amelynek jegyében most magyarázni próbálja liberális olvasói előtt a Gömbösök és a kormányparti fajvédők kiszolgáltatását.

„Zsidó ember és zsidó pénz rendezte a Károlyi-forradalmat!” — írta a T. H. „A század legnagyobb farizeusai Baltazár és Dégenfeld”,... „Kell, hogy minden becsületet magyar ember harcba szálljon a kisgazda és földműves párttal szemben...” „A keresztény nemzeti politika ideálja: a magyar fajtság diadalmos térfoglalása a gazdasági életben, a közéletben, irodalomban, sajtóban és kiméttelen erővel visszaszorítani mindazokat és ha kell, osztályokat és telekezeteket is, amelyek ezen ideál megvalósításának útjában állanak...” „A kurzus nemcsak a közéletnek belső követelménye, hanem egyenesen külpolitikai szükség...” „A „kurzusnak” elévülhetetlen érdeme, hogy sikerült neki

egészséges irányba terelni a közszellemet...” stb. stb. Nem csoda, ha így kiáltott fel a T. H., mikor Baltazár püspök a „megbocsátást” hirdette: „Haragvó, szent indulattal kell kikorbácsolni a magyar fajtság templomából a kufárokat!”

Ezt a „nemzeti egységet” hirdette a T. H. a „kurzus” alatt, aztán páfordulásainak során egymásután hasonló „haragvó szent indulattal” támadta Nagyatádit, Mayert, kisgazdákat, Gömbösöket, szabadkirályválasztókat, az egységes pártot, — majd mikor megtért a liberális kormánytámogatás enyhétadó árnyékába, akkor minden elképzelhető keresztény-nacionalista politikust, pártot, szervezetet, sajtóorganumot.

Hogy a még minap is folyton rohamozott Gömbös Gyula melyik „nemzeti egységes” álláspontját tette magáévá a derék „vidéki lapnak”, ami lehetővé teszi Tiszántúliék számára a további lelkes, liberális el-

hűségtől áthatott kormánytámogatást, azon ne törjük a fejünket. Ezt a legöregebb zsidók sem tudnák megmondani.

De eszünkbe jut erről egy régi kollégista anekdóta. Kirándul három diák a Nagyerdőbe jól felpakolva egy nagy tarisznya szilvával. Dél felé alaposan belaknak a gyümölcsből, de bár tele a bendőjük, még maradt is egy csomó. Ennek aztán nekilátnak közös erővel, s hogy úgy mondjuk, versengve hozzák ékezőre alkalmatlan állapotba. Vigan telik az idő, de estére kelve újra éhesen érkeznek vissza a déli stációhoz... A végét már mindenki tudja; addig kerülgetik, válogatják a délről hagyott szilvát, míg: — ez sem ellenkezik a politikánkkal, ez sem felkiáltással újra nekilátnak a táplálkozásnak...

Váljék egészségére, akinek gyomra van hozzá.

Megvadult a lengyel lovasság a hadgyakorlaton

Attak negyven halálos és nyolcvan könnyebb sebesüléssel

Krakkó. (A Hajdúföld tudósítójától.) Nyugatgaliciában most folynak a lengyel hadsereg őszi hadgyakorlatai, melyeknek során tegnap borzalmas szerencsétlenség történt. A Tarnow város közelében elterülő síkságon a krakkói lovasezred a rohamot gyakorolta felvonuló gyalogság ellen. A lovasezred legényességét a támadásheve annyira elragadta, hogy célhoz érve

szurni, vágni, kaszabolni kezdték a gyalogság egy-mást követő sorait.

Komoly véres háboru keletkezett, melyet a gyakorlat vezetői pár pillanattal tanácstalanul néztek, majd telefonparancs ment a tűzértségnek, hogy gázbombákkal térítse észre az egymást gyilkoló ellenfeleket. A kísérlet sikerült, de a gyalogságnak így is

negyven halálos és hetvennyolcvan könnyebb sebesültje maradt a csataterén.

Erre a hadvezetőség az egész manővert lefújta.

Kádár vitéz emlékezete

Dr Zoltay Lajos nyilatkozata vitéz Borosjenei Kádár István síremlékének felavatásáról -- Hogyan találták meg a hajduk hadnagjának földi maradványait a Kórógy-pusztai domb alatt

Az ősi Biharvármegye hajdu népe legutóbb nagy ünnepség keretében avatta fel Borosjenei Kádár István hajdu hadnagy sírját a Berettyóújfaluhoz közel fekvő Kórógy-pusztán. Az ünnepséget — mint ismeretes — az Országos Kanizsai Dorottya Bizottság készítette elő, amely legutóbb nagy odaadással vette gondozásába azoknak a helyeknek, síroknak az ápolását, melyek ha szorosan véve ne is műemlékek, mégis a magyar történelem legszébb lapjaira emlékeztetnek és sokszor a viharos mult egyedüli illusztrációi.

A Borosjenei Kádár család megvette a kórógyi-népvándorlás korabeli dombot, a rajta levő sírt rendbe hozatta, a sír felé emléktáblát emelt. A kérdés régészeti kritikáját a debreceni városi múzeum igazgatója dr. Zoltay Lajos, irodalomtörténeti igazgatója dr. Papp Károly a debreceni egyetem professzora, a hadtörténelmi bizottságok Bevilouqua-Borsody Béla muzeumi adjunktus adta meg. A fényes ünnepségre a XVII. századbeli nemes Kádár nemzetség 39 egyenes és leányági tagja gyűlt össze, hogy ott legyen az 1658 szeptember 23-án tatár nyíl által elvesztett legendás Kádár Istvánnak sír-avatásán. Az ujjonnan felállított sírkő felirata így szól:

„Nemes Borosjenei Vitéz Kádár István II. Rákóczy György fejedelm végekbeli kapitánya hősi halált halt 1658. szeptember 23-án az Újfalud állott Berettyóhid védelmében a tatár sereggel vívott csatában.”

A sírkövön a család címere: hajduszablyát markoló kar. Az ünnepségen vitéz Huszár Endre református táboriges, Hajdu Gyula

berettyóújfalusi és Bod Ferenc bakonszegi lelkészek imája után Horváth Károly székesfővárosi bizottsági tag mondott emlékeszédet a II. honvéd gyalog ezred disz-szakasza pedig tisztelgett a vitéz hajduk-hadnagjának földi maradványait előtt. A síremlékre koszorút küldött többek között Bethlen Istvánné grófné is. A sír mellett a levették tartották az ország, Biharvármegye, Berettyóújfalú, Bakonszeg és a Kádár-család címereit.

Az ünnepség után szép estélyt tartottak a berettyóújfalusi leventeház pompás dísztermében, ahol a vármegye előkelőségei hatalmas számban jelentek meg.

Fölkerestük dr. Zoltay Lajost a debreceni Városi Múzeum igazgatóját, aki épp most jött meg a síremlék felavatási ünnepségről.

A kiváló archeologus Vitéz Kádár Istvánról kérésünkre a következőket mondotta:

— Vitéz Kádár István Hajduk hadnagjának legendás alakját először mint néphagyomány őrizte meg és adta szájról-szájra országszerte és szinte se szeri se száma a hajduk és Vitéz Kádár István hőstetteit megörökítő ponyva kiadásoknak, majd az irodalomtörténészek is külön kiadásokban adták közlére a XVII. század eme népszerű történelmi alakját. Így már a XVIII. ik században több kiadásban találjuk meg Vitéz Kádár István hőstetteiről írott énekeket a Nemzeti Múzeumban. Csodálatos, hogy az irodalomtörténészek Kádár vitéz hősi halálának helyére nézve nem értettek egyet. Thaly Kálmán szerint a históriás ének Újfalujra vagy a Szabolcsban fekvő ily nevű községek egyike, vagy Berety-

tyóújfalú, Dedk Ferenc pedig valamelyik Krakó környéki lengyel Újfalut tartotta Kádár vitéz végzetes csatározása színhelyének.

A Debreceni Képes Kalendárium 1920. évi (XX.) évfolyamán dr. Papp Károly egyetemi tanár Vitéz Kádár István ösmeretes szép históriai énekének általa fölfedezett új variánsát magyarító szöveggel kísérték a Borosjenei Kádár család Berettyóújfaluból származó tagjai, u. m. Kádár Gusztáv ny. Máv. főfelügyelő, Kádár Jenő kir. táblabíró, dr. Kádár István kir. ügyész és dr. Kádár László, akik felhívták a tudós tanár figyelmét a Berettyóújfalú közelében fekvő Kórógyi Kádár dombjára, vagy Kádár temetője nevű nagy domborulatra, mely a környékbeli népnél élő szájhagyomány szerint Vitéz Kádár István sírját rejtje magában.

A Kádár család figyelemztetésére és buzdítására vállalkozott Debrecen város muzeuma a kórógyi Kádár temetőjében Kádár vitéz sírja keresésére.

— Annnyival inkább kedvünk volt erre a vállalatra, mert Papp Károly a helyszíni szemléből magával hozott prochlorikus jellegű cserepeket mutatott elő.

Miután a községhezán a kisbirtokosok, akiknek szántóföldjeik keresztülmennék a Kádár dombon, bejegyeztek az ásatásba. Megkezdtek a munkát, ahol Lisztes Ferenc 71 éves császár Kádár vitéz sírját feltehetően találták meg. Valószínűleg lehetett tartani, hogy az öreg Lisztes Ferenc Berettyóújfalú környékén élő olyan szájhagyományt őrzött meg, mely nemzedékről nemzedékre át szállt. Ezen a helyen meg is találtam Kádár vitéznek a csontvázát. A talált csontváz javakorbelti magasságúvá tértüvé, hosszát 1.75 méternek mértem. A koponya két oldalán külső ütéstől vagy lövéstől származó lyukat találtam. Magam is nagyon valószínűnek tartom, habár ezt kétségtelenül nem lehet megállapítani, hogy Kádár István tettemét találtuk meg. A hajduk vitéz hadnagjáról szóló egykori krónikák ugyanis megjegyzik, hogy a pogányság nyilakkal lövöldözött és Kádár Istvánt is fősbe lötte valamelyik, hogy a csata után eltakarításkor, koponyájából a nyilvasat ki sem vonhatták volna.

— Természetes, hogy föltétlen bizonyosság az volna, ha én a talált csontváz koponyájában a nyilvasat is meglettem, de én legfeljebb a nyil-lövések okozhatta lyukat találtam meg. Így is bele lehet nyugodni abba, hogy a talált csontváz valóban a Vitéz Kádár Istváné.

Székely Molnár Imre.

— Eladta a bizományba kapott ruhaneműeket. Jeremiás Józsefné debreceni lakost 6 hónapi börtönre ítélte a törvényszék a mult évben, mert Kovács Gábornétól eladásra kapott ruhaneműeket nem értékesítette, hanem elviselte. A tábla pén-teken foglalkozott az ügygel és a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

**Alkoholmentes
Étterm**
Király-utca 5. szám.

Izletes és olcsó konyha.
Előzékeny kiszolgálás.

Leves	—	—	—	—	16
Kis főzelék	—	—	—	—	16
Nagy főzelék	—	—	—	—	24
Főzelék feltéttel	—	—	—	—	44
Tésztá	—	—	—	—	40
Menü 4 fogás	—	—	—	—	1.20

Októberben lesz a debreceni rendőrkerület sportversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A jövő hónapban tartják meg a rendőrkerületi sportversenyt Debrecenben, melyen a debreceni rendőrversenyzők mérkőzést össze erejüket, ügyességüket a sport minden ágában. Érdeklődünk a rendőr atléták kondíciója felől s azt az étesítést kaptuk, hogy úgy az atlétikában, mint vívásban és céllövészetben igen szép eredményeket mutatnak fel az atléták. Így például súlydobásban 10 méterrel felül, távolugrásban 5 méterrel felül érték el eredményeket tréningeken.

Dicséretreméltó, hogy a rendőrség a nehéz és fárasztó szolgálat mellett így intenzíven foglalkozik a sport minden ágával. Egyébként a rendőr sportversenyt széleskörű érdeklődés előzi meg.

A kuglin elvesztett pénzt lopással akarta pótolni

(A Hajdúföld tudósítójától.) A berettyóújfalui csendőrség nemrégiben letartóztatta Fekete János kömvest, mert egyik szombat délután, mikor minden pénzét elkuglizta, kiment a vasutállomásra és onnan egy koffert lopott el. A csendőrség éppen akkor tartóztatta le, mikor a koffertben talált értékeket el akarta adni. Lopás miatt pénteken vonta felelősségre dr. Bornemissza Károly egyes bíró, mikor is kiderült, hogy Fekete az ügyesség több hasonló bűncselekmény miatt már régóta körözi. Ilyen körülmények között dr. Bornemissza Károly egyes bíró a tárgyalást nem tartotta meg, hanem új vádirat készítése miatt visszaküldte a bűnügy aktáit az ügyésznek, honnan aztán Fekete viselt dolgai összesítve fognak az egyik büntetőtanács elé kerülni tárgyalás végett.

Ingyenes gyakorló gyorsíró tanfolyam

A Debreceni Gyorsírók Társasága a nyári szünet után ismét megkezdte a maga elecven gyorsíró életét. Már szeptember 15-én kitűnő gyakorló gyorsírók vezetése alatt hozzájárulnak az ingyenes gyakorlótanfolyamhoz és ennek keretében az intenzív munkához.

Ezen a tanfolyamon, melyet a Burgundia-utcai ipariskola fizikai előadótermében tartanak, bárki résztvehet. (De az iskola igazgatóságánál jelentkezni vagy beiratkozni nem lehet.) Tandíj nincs. Mivel a tanfolyamra körülbelül 40-45 hallgatót vehetünk fel, a helyeket elsősorban azok számára biztosítjuk, akik előbb jelentkeznek. Felvételt eszközöl az egyesület titkára minden délután 3 óráig Domb-utca 17. alatt, vagy pedig szeptember 15-én este 7 órakor Burgundia-utcai ipariskola földszint, balra második ajtó.

A tanfolyam óráit hetenként háromszor és pedig hétfőn, szerdán és pénteken tartják. Az egyesület a kipróbált és szorgalmas hallgatóit díjmentesen állásba is segíti.

Olvasza a Hajdúföldet!

Véres pogrom egy bácskai faluban

egy keresztény cselédleány rejtélyes megkínóztatása miatt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Takács Margit, csinos fiatal cselédleány, aki Mayer Jakab vegyeskereskedőnél szolgált Bán-Péterrétén, pár nappal ezelőtt nyom nélkül eltűnt a községből. A teljes apparátussal bevezetett nyomozásnak napokig nem volt semmi eredménye. Szombaton Óbecsén félőrülten bolyongó fiatal leányra lettek figyelmesek a járőrök. Egyik rendőr igazolásra szólította fel a szerencsétlent és hamarosan kiderült, hogy azonos a napok óta hiába keresett pétérréti cselédleánnyal. Részletesebben

kihallgatni nem lehetett, mert elvesztette az eszméletét.

Eszméletlen állapotban szállították haza Óbecséről, de még vasárnap sem volt kihallgatható, mert egésznap önkívületben feküdt s csak összefüggéstelen szavak szakadtak fel koronként szederjes ajkairól.

Villámütésre az a hír terjedt el a

faluban, hogy Takács Margitot egy vele együtt látott gyanús fiatalember ismeretlen helyre csalta és ott

vérét vette, mert a zsidóságnak a közlegő nagy ünnepekre szük-sége van keresztény vére.

Estére füstélyokkal, fejszékkel, kaszákkal felfegyverkezve tapon volt az egész falu és megrohanta a zsidó-lakta házakat. A telefondrótokat elvágták s így a felháborodott tömeggel szemben tehetetlen pár száz csendőr hiába próbált erősítést kérni Ujvidékről. A pogromnak rengeteg súlyos sebesültje és

több halott áldozata van, köztük a hitközség rabbija is.

Az ujvidéki ügyészség elrendelte a legszélesebbkörű nyomozást egy a lány eltűnése, bolyongása és eszméletlen állapotbajutásának kiderítésére, valamint a pogrom tettesinek kinyomozására.

A város huszonöt ezer pengőt fordít a hajduk és szolgák téli egyenruházatára

A beérkezett ajánlatok felett már döntött a városi tanács

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács, mint minden évben, úgy az idén is meghirdette a versenytárgyalást a városi hajduk és szolgák téli egyenruházatára, valamint a csizma- és cipő-szállításra. A versenytárgyalás eredményét a tanács egyik legutóbbi ülésén ismertette dr. Vass Károly városi tanácsnok.

A textilárúknál Szabó László szabómester, a bőrárúknál pedig Griczmann Gyula cipésmester volt a város szakértője.

Vass Károly előterjesztése szerint több mint kétszáz embert kellene városi ruhával az idén ellátni. Ez körülbelül 50 ezer pengőbe kerülne, ennyi összeg azonban nem áll rendelkezésre, amennyiben

a költségvetésben csak 25 ezer 437 pengő fedezet van erre a célra.

Eppen ezért az előadó tanácsnok ennek figyelembe vételével tette meg az előterjesztést.

A városi hajduk és szolgák csizma-szükséglete 223 pár. Négy ajánlat érkezett be. Ezek közül a legelőnyösebb Püspök Sándor debreceni mester ajánlata, a csizmát páronként a tavalyi 34 pengővel szemben 33 pengő 50 fillérért hajlandó szállítani. A cipő-szükséglet mindössze 13 pár. Erre vonatkozólag Szilágyi Márton ajánlatát fogadta el a tanács, aki egy-egy pár cipőt 22 pengőért szállít.

Hosszabb vita volt a tanácsban a ruhaneműekre beadott ajánlatok sorsa fölött. Itt ugyanis külön elbírálás alá kellett venni, hogy milyen színű ruhát rendeljenek a hajduknak, tiszti legényeknek, gyalog és lovas kézbesítőknak, tűzoltóknak, kocsisoknak és milyen színűt az erdőőröknek és a lovászoknak. Tehát kétféle anyag-

ból és kétféle színből kellett választani.

A ruhaneműekre összesen hat ajánlat érkezett be.

Soós András, Szedlák és Vámos, továbbá Csorba János, Molnár István, Magyar Ruhaipar és a budapesti Ruhakonfekció részéről. Ezek közül csak az első négy volt szabályos, mivel a Magyar Ruhaipar és a Ruhakonfekció ajánlata későn érkezett be s így a versenytárgyalásra nem bocsáthatták.

Beható tanácskozás után a tanács úgy határozott, hogy a kék ruhát Szedlák és Vámosnál rendelik meg, mint akinek ajánlata árban és minőségben is megfelelő. Az erdőőrök és lovászok részére szükséges nadrágokat és zubbonyokat Soós András debreceni szabómesternél szerzik be.

A városi fuvarozási vállalat alkalmazottait szintén el akarták látni ruhával, erre azonban csak egy ajánlat érkezett, éppen ezért rövid uton felhívják a versenytárgyaláson résztvevő négy céget, hogy ide vonatkozólag is tegyenek ajánlatot. Ugyan-így új ajánlatot kér a város nyolc bundára, melyből egy a kapuéri, hét pedig a kocsisoké lesz.

A ruhákon és csizmákon kívül szükség van 82 darab sapkára is. Ezeket Kotrás László sapkakészítőnél rendelték meg, aki már eddig is többször szállított a városnak. Ugyan-csak Kotrás Lászlótól rendelik meg a nyakszegélyeket, mintegy 179 darabot, darabonként 58 fillérért.

Már évekkal ezelőtt szükségessé vált, hogy a debreceni tűzoltók sisakját kicseréljék, illetve újjal pótolják. A régi sisak ugyanis legalább negyedszázados multra tekinthet vissza s bizony az idő alaposan megviselte. Az 1928-ik költségvetésben gondos-

kodtak is megfelelő fedezetről. A versenyárgyalás eredménye csak egy ajánlat volt.

Eisler Kamill kőszegi sisakgyár. A gyár 25 altiszti és 30 legénységi sisak szállítását vállalta el darabonként 32, illetve 30 pengőért.

A tanács rövid vita után elfogadta a kőszegi gyár ajánlatát.

A 70 éves Hubay Jenő

Budapest, szeptember 14. Dr. Hubay Jenő, a zeneművészeti főiskola főigazgatója szeptember 15-én tölti be életének 70. évét. 1886-ban mint első professzor kezdte meg működését a m. kir. Zeneakadémián. Mint zeneszerző három téren alkotott számos művet, irt operákat, szimfoniákat és hegedűdarabokat. Legutóbbi színpadi műve, az „Álarc” az idén kerül bemutatásra. Hubay 1919 óta áll a Zeneművészeti Főiskola élén, tagja az országgyűlés felsőházának, a Tudományos Akadémiának és a Petőfi-Társaságnak.

A mai orosz mozi

Állami tanfolyamokban képezik ki a mozi beamtereket

Oroszországban ma minden művészetek között legfontosabb a mozi. Ennek a mozinak azonban semmi-féle művészi igénye nincs, egyetlen célja az, hogy a tömegekben a politikai érdeklődést ébrentartsa s némiképp tájékoztassa őket a modern földművelés s ipar fogalmairól. Ez a tanító mozi egyedül áll a világon. Nálunk, Nyugaton, minden vállalkozás, mely ilyen politikai célokat tűz-ne maga elé kizárólagosan, abban a pillanatban megbukna. Ha a mi tömegeink megsejtenék, hogy a mozi-ban politikai propagandát üznek, azonnal háttal fordítanának neki.

Európában tehát furcsa sajátosság az orosz mozi, mely állami gyámság alatt áll, sutba vet mindenféle művészi követelményt és folyton prédikál. Ugy látszik azonban, hogy megfelel a szovjet jellemének. De épp ezért az orosz mozilátogatók alig ismerik a nálunk népszerű amerikai és angol művészeket, többek közt Chap linról sem hallottak.

Másrészt — mint egy most megjelent könyvben olvassuk, mely az orosz mozik helyzetéről számol be, — Oroszország majdnem kizárólag a saját filmjeit használja fel. 1925-ben a külföldi behozatal 87 százalék volt, de 1928-ban ez már 36 százaléka csökkent.

A moziművészetre négy évig tartó állami tanfolyamok készítik elő a hallgatókat. Vannak technikai és művészi darabíró-tanfolyamok. Minden tanfolyam négy osztályból áll.

A tanfolyam elvégzése után állami alkalmazásba kerülnek a növendékek. Szóval hivatalnokemberek lesznek. A sok groteszk ujtás között, amit a szovjet termelt, nem utolsósorú ez sem: az állami moziember. Akinek nem művészet a mozi, még csak nem is üzlet, egyszerűen csak szürke beamteri kötelesség.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Ezúton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenteld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85

Elfogták a Munkás-pénztár betörőit

(A Hajdúföld tudósítójától.) A budapesti főkapitányság bűnügyi osztálya táviratban értesítette a debreceni rendőrséget, hogy a detektívek letartóztatták Kovács Gyula és Surányi Sándor foglalkozás nélküli munkásokat, akik letartóztatásuk alkalmával bevallották, hogy ők követték el a debreceni Munkásotthonban történt betörést. A két betörőt ma toloncolják haza Debrecenbe s átadják az ügyészség fogházának.

Ismét egy motorbicikli gázolás

(A Hajdúföld tudósítójától.) Egy D.—51—694. rendszámjelzésű motorkerékpár tulajdonos ellen tett feljelentést a rendőrségen Tóth József Kishegyesi ut 8. szám alatti lakos, mert a motoros a Vámospécsi úton elütötte és ráadásul dühös kirohanást intézett ellene, melynek során összeszidta és részeg disznónak nevezte. Tóth József szerint a motorkerékpár rendkívül sebesen vágatott a város felé és nem adott le jelzést. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a motorbicikli Balmazújvárosra való. A rendőrségen szigorú vizsgálat indult meg.

A brünni sakkverseny hatodik fordulója

Brünn, szeptember 24. A brünni nemzetközi sakkverseny tegnapi hatodik fordulója után a versenyzők sorrendje a következő volt: 1. Sämsch (Németország) 5. 2. Kmocu (Bécs) 4 (1 függő). 3. Réti (Ausztria) 3 és fél (2 függő). 4. Marshall (Amerika) 3 és fél. 5. Steiner (Magyarország) 3 (1 függő). 6. Opecensky (Prága) 2 és fél. 7. Kosztics (Jugoszlávia) 1 és fél (1 függő). 8. Teller (Brünn) 1. 9. Engel (Zólyom) fél (2 függő). 10. Walter P(ozsony) fél (1 függő).

Országos levante sportverseny

Budapest, szeptember 13. Az Országos Testnevelési Tanács szeptember 29-től október 7-ig országos levante sportversenyt rendez Budapesten. A verseny a levanteintézmény első országos versenye lesz.

A következő sportágakat öleli fel: 1. Uszás szeptember 29. és 30-án. 2. Céllovész október 3., 4., 5. 3. Atlétika október 6., 7-én. 4. Kerékpározás október 7-én. Ezenfelül összetett vegyes stafétaverseny lesz, amely futó-, gyalogló-, kerékpáros- és lovasok stb. versenyekből áll s ez az ilyen első verseny lesz Magyarországon. A versenyben Magyarország valamennyi vármegyéje és törvényhatósági joggal felruházott városa részt vesz, ami párezer versenyző részvételét jelenti.

Figyelem!

Olcsó uri- és egyenruha szabóság!

Ha olcsón és jól akar ruházkodni, ne sajnálja a fáradságot felkeresni

Reich Márton

uri- és egyenruha szabót, hol a legutolsó divat szerint készítenek ruhákat hozott szövetből már 22 pengőtől. Készít öltönyöket.

Egyesületek, tisztviselők, sportemberek 30 százalékos kedvezményben részesülnek
Piac-u. 58. I. em. II. lép. 19. a.

Vasvillával agyonütötte az apját és a holttesten egy hétig aludt a tehén

Bestiális apagyilkosságot leplezett le a tiszadadai csendőrség A fiu előre készült a gyilkosságra

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes az a borzalmas gyilkosság, amely szeptember első napjaiban történt a szabolicsmegyei Tiszadada községben, ahol ifj. Szabad István bestiális kegyetlenséggel meggyilkolta az édesapját és a holttestet elásta az istálló hidlása alá. A gyilkosság 4-én este fél 11 órakor történt és egy hét elteltével már minden mozzanatát feltárta a nyomozás. A holttestet ott hagyták az istálló hidlása alatt, ahol

a tehén egy hétig aludt rajta.

A nyiregyházi törvényszék vizsgálóbírája és Demjén József törvényszéki orvos tegnap szálltak ki a gyilkosság színhelyén és kiásatták a holttestet. A gyilkos, ifj. Szabad István vasraveren áll az istállóban és a vizsgálóbíró kérdésére egykedvűen mutatja, hol fekszik édesatyja, akit szeptember 4-én este ástott el.

— Itt van kérem, itti fekszik, — mutatja — erre van a feje, erre van a lába... Arccal lefelé van...

És az ásó a mutatott helyen mélyen sülyed a laza földbe. Előkerül az öreg Szabad István irtózatosan eltorzult, már bomlásnak indult holttestet.

A boncolás megállapítja, hogy Szabad Istvánt tompa eszközzel főbeütötték. Két borzalmas ütést kapott.

Mindkét ütés egy vasvilla köpűjével történt. Az egyik hatalmas csapás a homlokfalat, a másik a halántékot érte és az ütések után az áldozat eszméletlenül eshetett össze. A gyilkos ezután fojtogatni kezdte. A boncolás két halálos marokszorítás nyomát állapította meg. A szorítás erejére jellemző, hogy a jobb gégeporcot összetörte a gyilkos fojtogató keze. Ifj. Szabad István beismeri a gyilkosságot. Hatalmas, szálas, erős fiatalember. Egy gyermek apja.

Szabad István, az áldozat, Amerikában járt módos tiszadadai gazda, aki tengerentúl szorgalmas munkával tekintélyes vagyont gyűjtött. A hazahozott dollárokból nyolcvanholdas birtokot és egy házas belsőséget vásárolt. Fia, ifj. Szabad István közben megnősült. Feleségét kezdetől fogva nem jó szemmel nézte az öreg Szabad István.

A fiatalok és az öreg amerikai magyar között napirenden voltak az összetűzések. Ezen az áldatlan helyzetben nem segített az sem, hogy megszületett az unoka is. Végre ifj.

Szabad István felesége elköltözött urától. Ez végleg elkészerítette a fiut. Ifj. Szabad István

gyűlölni kezdte édesapját. Néhány héttel ezelőtt békitési tárgyalás volt a fiatalok között a dadai jegyző előtt, de sikertelenül.

— Édesapám az oka mindennek, mondta akkor ifj. Szabad István, aki súlyos fenyegető kijelentést tett apja ellen.

Erre a megjegyzésre most, amikor az öreg Szabad hirtelen eltűnt a faluban, visszaemlékezett a főjegyző és ez adott eredményes fordulatot a nyomozásnak.

Szeptember 5-én reggel, a gyilkosság után, ifj. Szabad István bejelentette a rendőrségen, hogy édesapja eltűnt és egy bucsuiratot hagyott hátra. Az irást, amelyet

a gyilkos fiu maga készített, átadta a csendőröknek. Szabad István bucsuzik fiától, unokájától. Bejelenti, hogy többé nem látják, örökre elmegy hazulról. A csendőrség kereste az eltűntet. Tanukat hallgatott ki, akik közül voltak olyanok is, akik az eltűnés napja után is látták még az öreg Szabadit.

Az áldozat testvére azonban jelentkezett a csendőrségen és azt a gyanuját közölte, hogy Szabadi Istvánt megölték. Az a sejtelmé a feljelentőnek, hogy ott lesz a hulla ellásva az istálló hidlása alatt. A csendőrség most ebben az irányban kezdett nyomozni. Előfogták ifj. Szabadi Istvánt, aki vallani kezdett és beismerte, hogy ő ölte meg édesapját és maga ásta el az istállóban.

A gyilkosság 4-én este fél 11 órakor történt, de — beismeri — már régóta készült rá.

A gyilkosság napján délután nem volt otthon. Késő este jött haza. Édesapja, aki az ólakat takarította, szemére vetette, hogy későn jött haza, bizonyára a korcsmában volt. Erre

felkapta a vasvillát és leütötte vele az öreget, majd elásta. Este 11 órakor már mindennel készen volt. A szomszédok nem hallottak semmi zajt a gyilkosság estéjén, pedig Szabadiék előtt egy téren cséplőgép állott, ahol több munkás aludt. Az istálló falán vérnyomok láthatók. A gyilkos fiu dulakodott apjával.

Ifj. Szabad Istvánt vasraverve vitték be a nyiregyházi ügyészség fogházába és a vizsgálóbíró azonnal megkezdte kihallgatását.

Minden ut

jó ut, de a gazdaságos, vagyis a jó és olcsó vásárlás utján akkor jár, ha

Pálffyhoz

megy beszerezni összes fűszer, csemege, gyümölcs és ital szükségletét, mert Pálffy árban, minőségben

Kossuth-u. 7. Telefon 16-94.

vezet.

A hazaáruló Hatvani szanatóriumban üdül

Budapest, szeptember 14. MOT jelenti: Hatvani-Deutsch Lajos báró védője, súlyos betegségére való hivatkozással, védence büntetésének megszakítását kérte. Az igazságügyminiszter most engedélyt adott arra, hogy Hatvani büntetésének kitöltését félbeszakítsák. Hatvani-Deutsch ma el is hagyta a fegyházat és gyomorfekélyének kezelése céljából az egyik budapesti szanatóriumba szállították.

A belügyminiszter felülvizsgálja a városi háztartások menetét

Budapest, szeptember 14. Hir szerint a belügyminiszter felülvizsgálja a városi háztartásának menetét, mert különböző panaszok merültek fel, hogy egyes helyeken olyan behatározásokat tettek, amelyek nem elsőrendű szükségletek. Szcitovszky belügyminiszter kijelentette, hogy az ellenőrzést igen szigorúan viszi keresztül. Az ellenőrző vizsgálatot szükségessé tette az is, hogy egyes helyeken igen magas pótdadót vetettek ki. A kormány arra törekszik, hogy ezeket a terheket a lehetőséghez képest csökkentse.

Mi mindennel rendelkezik egy falu -- Dániában

Egy magyar gazda tanulmányuton van Dániában s a következő hirdással számol be az ottani falun töltött tapasztalatairól:

A falu, melyben lakom: kis dán falu. Megelégedett, vallásos és egészségtől duzzadó lakóinak száma nem több 400-nál. Éppen ezért meglepő és különös, hogy ennek a kis falucskának van két cukrászdája, a melyekben, akárcsak nálunk a városokban, mindenféle sütemény kapható. Egy igen szép, parkkal körülvett emeletes, kényes igényeket kielégítő, közös és külön étteremmel, olvasószobával, társalkodóval ellátott szállodája, amelyben 5 dán koronáért napi teljes ellátásban — négyeszeri étkezés, lakás, világítás, fűtés — részeseül a vendég. Van autó- és kerékpárgarázsa, mely utóbbiba, mikor kutató utamban be- tévedtem, megijedtem a sok kerékpártól, mert erre 400 lakósu faluban igazán nem számítottam. Ennyi kerékpárt egycsomóban még nem láttam. Bizonyára több száz — gondoltam magamban — és már kezdtem is számolni a sorba rakott kerékpárt. Egy, kettő... 87 darab. És még mindig nem jön senki, aki megkérdezze, mit keresek, vagy igazoljam magam.

És ha láttak is volna és ha fel is ültem volna valamelyik gépre, akkor sem szólt volna senki sem, mert később, amikor meglepetésemet elmondtam, megtudtam: az nyilvános garázs volt, ahova mindenki — arató, kaszáló, látogató stb. — be- teheti gépét. Itt nem vesz el gép, mert az enyém, tied, övé fogalom mélyen van a szivekbe vésvé. Más itt a lélek... Van drogériája, melyet mikor megláttam, csodálkozóm- somnak ismételtlen kifejezést adtam, mert külső elrendezésével, változo- tos tartalmával bármelyik magyar városunk főutcáján is megállná a helyét.

Szóval a dán falusi embernek az élete nemcsak győrelem, hanem élvezet is. Vajjon mikor lesz ez így nálunk?

Az ötvenéves becsületes munka jutalma

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a debreceni városi nyomda egyik legrégebb alkalmazottját, László Imre nyomdászt abból az alkalomból, hogy ötven éven keresztül becsülettel, hűségesen szolgálta munkaadóit, a Kormányzó az V. osztályu magyar érdemkeresztrel jutalmazta. A kitüntetést dr. Magoss György polgármester pénteken délután személyesen adta át László Imrének, a városi nyomda szedőtermében, ahol ez alkalommal anyomda mintegy százhusz alkalmazottja megjelent. Dr. Magoss polgármester, aki dr. Baczony Sándor titkárral jelent meg, szép beszédben méltatta László Imre érdemeit: a félszázadon át becsülettel, hűséggel, kitartó szorgalommal végzett munkásságát. A polgármester beszédére László Imre meghatott hangon mondott lelke mélyéből köszönetet az öt évtized magas kitüntetésért.

Ezután a polgármester elbeszélgetett a derék magyar munkással, akit a nyomdászársai lelkesen megjelenezték a szép kitüntetés alkalmából.

A nyugdíjasok országos gyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A nyugdíjas közalkalmazottak október 28-án d. e. fél 11 órakor Budapesten, a Vármegyeház közgyűlési termében országos gyűlést tartanak, melyre a végrehajtó bizottság az összes nyugdíjasokat és nyugdíjas egyesületeket meghívja.

Az országos gyűlés legfontosabb tárgya annak kimondása, hogy a régi nyugdíjasok feltétlenül kívánják a szegedi országos gyűlés határozataiban felsorolt sérelmeik orvoslását, csak azután kerülhet sor a családi pótlék és lakbér emelésére.

A végrehajtó bizottság felkéri azokat a nyugdíjasokat, akik semmiféle nyugdíjas egyesületbe nem tartoznak, hogy városok, illetőleg községek szerint szervezkedjenek és az országos gyűlésre küldjenek megbízottakat. Ugy ezek, mint a különféle nyugdíjas egyesületek szíveskedjenek a megbízottak nevét dr. Balló István ny. kir. tanfelügyelőnél a végrehajtó bizottság elnökénél (Szeged, Madách-utca 20.) í. évi október hó 15-ig bejelenteni.

Az országos gyűlésen megjelenők igazolása a vasuti arcképes igazolvánnyal történik.

Fiatalkoruk garázdálkodása a nyílt utcán

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban két vakmerő lopás történt fényes nappal, a nyílt utcán. Az egyik lopás a Szegényház-utcán történt. Csiky Irén fiatal leány hazafelé igyekezett az utcán, mikor szembe jött vele három fiatalember. Alig értek a leány mellé, mikor az egyik a leányhoz ugrott és hirtelen kikapta kezéből a retiküljét és mindhárman elszaladtak. A leány feljelentésére a rendőrség csakhamar el is fogta a tetteseket, de minthogy fiatalok, a törvényszék fiatalkorúak bírósága fog itélkezni felettük.

Hasonló eset történt a Hatvan-utcai temető mellett, ahol egy idős asszonyt loptak meg ilyen vakmerően ismeretlen tettesek. A rendőrség erőiesen nyomozza a támadók kiletét.

— Nőikalap ajándékok legnagyob választékban megérkeztek a Kalapüzembe. Piac-utca 9.

Az I. Nemzeti Eucharisztikus kongresszus és a jubiláris országos katolikus nagygyűlés

Október 5—9-ig lesz Budapesten

Az I. Nemzeti Eucharisztikus kongresszus és a XX. jubiláris Országos Katolikus Nagy-gyűlés arányaiban oly impozánsnak ígérkezik, hogy sokban hasonlítani fog a nemzetközi eucharisztikus kongresszushoz. Az óriási tömeg megmozdulás folytán a Szövetség külön irodát állított fel, a melyek önálló munkakörrel vannak felhatalmazva. A munkamegosztás alapján sikerült azt elérni, hogy minden vidéki résztvevő levélre 24 órán belül választ kap. A jubiláris Katolikus Nagy-gyűlés és az I. Nemzeti Kongresszus október 5-től 9-ig tart.

A Nagy-gyűlés és a Kongresszus résztvevői az összes vasutakon és a hajókon féláru menetdíj kedvezményben részesülnek. A kedvezmény október 2-től 12-ig tart. A féláru menetjegy megváltására jogosító igazolvány darabonként 1 pengőbe kerül. A Nagy-gyűlésre és a Kongresszusra való részvétellel kibocsátott tagsági jegy érvényes, amelynek ára 2 pengő. A tagsági jegy tulajdonosa valamennyi gyűlésen résztvehet. Aki a gyűléseken ülőhelyre reflektál, az székjegyét válthat 1 pengőtől 10 pengőig. Az Eucharisztikus Kongresszus október 4-én csütörtökön este 6 órakor ünnepélyes Veni Sanctaval kezdődik a Szent István bazilikában. Október 5-én az ifjuság közös áldozása. Majd délelőtt

diszgyűlése a Vigadóban. Délután a középiskolai ifjuság diszgyűlése, majd este a nők diszgyűlése a Vigadóban. Október 6-án a leányifjuság és a nők járulnak az Oltáriszentséghez, majd délelőtt 10 órakor a leányifjuság tart diszgyűlést, délután pedig a férfiak diszgyűlése következik. Az Eucharisztikus Kongresszusba bekapcsolódnak a görög katolikusok is, akik Pest vármegye székházában tartanak nagy-szabású gyűlést. Október 7-én, vasárnap a férfiak tizezrei járulnak az Oltáriszentséghez a Szent István bazilikában. Majd fél 11 órakor a jubiláris

katholikus nagy-gyűlés megnyitó ülése következik.

Délután 3 órakor indul vasárnap az az I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus szentségi körmenete a főváros utcáin keresztül. Október 8-án délután 4 órakor lesz a Katolikus Nagy-gyűlés II. nyilvános gyűlése. Majd a Crédo egyesület tart diszgyűlést, amelyben az összes vidéki delegátusok rész vesznek. Október 9-én a hitoktatóknak, szerzeteseknek, tanítóknak, tanárnak közös áldozása. Délután 4 órakor a Nagy-gyűlés be-záró ülése. Ezzel a gyűlések befejezést nyernek és a jubiláris Katolikus Nagy-gyűlést este órakor könyörgő gyertyás körmenet zárja be.

Egy francia-cseh pénzcsoport ember-telenségei a magyar alkalmazottakkal

A magyar tisztviselők elbocsáthatók minden indokolás és nyugdíj nélkül

Ungvár, szeptember 14. Alig egy esztendeje, hogy a munkácsi Schönborn gróf-féle uradalmat egy francia-cseh pénzcsoport vette át ott a „földreform” jóvoltából. Az átvétel idejében a közvélemény idegesen figyelt fel az új pénzcsoport megjelenésére, mert érezte, hogy ennek a protekciós társaságnak

rejtett gazdaságpolitikai céljai lehetnek.

Az új földesurak, élükön Steffen igazgatóval, mindjárt bevonulásuk után a „Latovica R.-T.” nevet vették fel és siettek megnyugtatni az ideges közvéleményt arról, hogy ebből a birtokosváltásból a köznek semmi hátránya nem lesz. Sőt! Programot adtak, mely szerint a legpompásabb tervekkel jöttek, amelyekkel ezt a földet meg fogják váltani minden eddigi gazdasági nyomorúságától.

Ez a „megváltási” munka azóta meg is kezdődött. Pontosan úgy, ahogy azt a cseh-szlovák kormány gazdaságpolitikája előírja. Ennek első fejezete már le is játszódott, az évtizedes, tehát

magyar vagy német tisztviselők és alkalmazottak elbocsátásával,

illetve éhbéren való nyugdíjazásával. Ezen az uton mintegy tíz százalékát ejtették el az alkalmazottaknak, de csak azért, hogy kis szünet után az év végéig az alkalmazottak 70 százalékát tegyék kenyéértelen földönfutókká.

A társaság ugyanis pár nappal ezelőtt körrendeletet adott ki, mely valóságban kötelezően jellegű irat és amelyet kénytelen volt minden

tisztviselő és alkalmazott aláírni. Ezzel mindenki kénytelen volt a rendelkezésnek teljesíteni magára nézve kötelezőnek elismerni és azoknak magát feltétel nélkül alávetni. A rendelkezést Steffen igazgató írta alá. Tartalma egyenesen felháborító, antiszociálisan kegyetlen.

Többek közül a rendelkezésnek csak a 10. paragrafusát ragadjuk meg. Ez azt tartalmazza, hogy a tisztviselő és alkalmazott

minden indokolás nélkül elbocsátható

és pedig a négy évnél kevesebb szolgálati idővel rendelkező 3 havi, a négy évnél többel rendelkező 6 havi felmondási idővel, minden nyugdíj nélkül, illetve oly csekély nyugdíjjal, amely mellett csak éhenhalni lehet.

Képzhetők, hogy a tisztviselők és alkalmazottak milyen szívvvel írták alá ezt az eléjük tett ukázt, melynek a fentihez hasonló szellemű további paragrafusai vannak. A kényszer azonban nagy ur. A volt Schönborn-uradalom többszáz alkalmazottja ezzel a saját halálát ítélték meg. Ezt a megdöbbentő ténytet az is igazolja, hogy egy-egy körzet legmagasabbrendű vezető tisztviselőjének fizetését

évi hétezer koronára szállították le

ehhez arányítva az összes alkalmazottakét is. Ilyen fizetést véve alapul, még ha nyugdíjba küldik is a tisztviselőket, azok elesve a természetbeni járandóságoktól, az éhhalálnak vannak kitéve.

A „Dr. Magoss György” nevet kapta

a városi kertészet egy új Canna-változata

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nesztelenül, szinte észrevétlenül fejlődik és nyílik ki a virág és csak akkor lepi meg a szemlélőt, amikor kibontakozott pompás színű szirmaival és andalító illatával.

Ily nesztelenül jött létre az új Canna-változat. Csendben dolgozott a keresztezésen Debrecen városi kertészeti felügyelője: Pohl Ferenc okleveles kertész; s pár évi munkája után sikerült megteremteni az új változatot gyönyörű pompában. — Szeptember 10-én reggel Pohl Ferenc meghívta a mezőgazdasági kamarát a városi kertészet Canna és Dahlia változatainak virágpompás bemutatására.

Hatvanhét fajta Canna Indica-változat került bemutatásra. Felsorokoztak a szebbnél-szebb fajták és változatok. És külön csoportban nagy érdeklődést keltettek a városi kertészet saját hybridjei, ezek között állott az első kész hybrid, amelyet Pohl Ferenc főkertész dr. Magoss György polgármesterről „Dr. Magoss György Canna”-nak nevezett el.

A gyönyörű virág már virult, pompázott, de neve még nem volt. Jött a bírálat és az újszülött kiállta a neves hazai kertészek szigorú kritikáját, s bámulatba ejtette az erre járó külföldi kertészeket, s ez évben elérte a keresztesség szép napját is. „Dr. Magoss György Canna” zömök, erős növéssű, levelei kemények, fényesek, zöldek. Termete közepmagas. Virágzatait kemény, erős virág-szárakon hozza, egyes virága középnagy, kemény szirmu. Színe élénk rózsaszínű, a szírom szélén keskeny sárgával szegélyezve, a virágszirom alja és a bibe kanárisárga. 30—40 cm. hosszú egyenes, felfelé növe, merev virágzatot nevel, az egyes füzereken 20—25 virág foglal helyet. Korán és bőven virágzó. Az erős napfényt jól tűri, sem eső, sem az erős harmatok virágainak nem ártanak.

A Hungária- és R. Wallace-fajták keresztezéséből állott elő ez az újdonság. Mindkét fajta legjobb tulajdonságait egyesíti magában ez az új fajta, mely céltudatos, komoly és becsületes munka eredménye és a magyar kertészársadalom újabb nemzedékének, a tudományos, mély alapon, vasszorgalommal dolgozó okleveles kertészek munkájának méltó megbecsülést szerez és dokumentálja, hogy a magyar kertészek is ki akarják és ki tudják venni részüket a Nyugat nagy versenyéből.

A bemutató másik része a Dahlia-virágok csoportja volt. A kertészet pálmaházában kristályüvegekben az asztalok hosszú során voltak elhelyezve a levágott szebbnél-szebb Dahlia-virágfajták, fajtánként megjelölve. Mert ezeknek is mindenik változatnak neve van s mintegy 160 fajta volt itt.

A kertészársadalom azon részének volt tanulságos és hasznos a bemutató, amelyik a kereskedelmi kertészettel foglalkozik és abból él. Itt alkalmuk nyílt a legkiválóbbat kiválasztani és saját céljaikra tenyésztésükbe megszerezni.

A városi kertészet ezen ténykedése s újítása rendkívül megnyugtató, rokonszenves és elismeréseméltó, mert alkalma nyílik a kereskedelmi kertészetnek a legszebb újdonságokat felvenni, bevezetni kulturájukba és a virágkedvelő közönségnek a legszebbet, legjobbat nyújtani.

HIREK

1928 szeptember 15. (Szombat)

Prof.: Nikodém. Kath: Fájd. Szűz
Debrecen sz. kir. város közművelődési
könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től
nyitva délelőtt 10-12-ig, délután 4-7-ig,
vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

Gyógyszertárak közül a következők tar-
tanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30.,
Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és
Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Kül-
vásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás
Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

Budapest, szeptember 14. Meteo-
rologia jelenti este 10-kor:
Jóslás: Észak felől az eső csökke-
nése és némi felmelegedés várható.

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend a református templom-
ban szeptember 16-án:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Ré-
vész Imre, délután 5 órakor Márki Kálmán.
— Kistemplomban délelőtt 9 órakor Siposs
Imre, 11 órakor Szele György, délután 5 óra-
kor Uray Sándor. — Kossuth-utcai templom-
ban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, fél 12
órákor ij. istentisztelet: Papp Imre. — Ár-
pád-téren délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss
László, délután 3 órakor Magyar Bertalan. —
Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor Mol-
nár Ferenc, délután 5 órakor Baksa Sándor.
— Homokkertben délelőtt 10 órakor Nagy
Sándor. — Nyilastelepen délután 3 órakor
Siposs Imre. — Csapókerében délután 3 óra-
kor Gerda Sándor. — Kőszélszeg: Konrad
Zoltán. Bánk: Vajda László. Köntösgát: Ha-
lász András. Cucán prédikál és urvaország-
oszt: Uray Sándor. Nagyerdőn: Mezey Béla.
Nagytemplomban délelőtt fél 12 órakor le-
ventéknek: Mezey Béla.

A róm. kath. templomban:

A rendes vasárnapi szentmisere. Délelőtti
fél 10 óras mise után prédikál dr. Lindenber-
ger János prépost. Délután 4 órakor szent-
beszédet mond dr. Róza Jenő.

Az evangélikus templomban

Az istentiszteletet szeptember 16-án, vasár-
nap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos ev. val-
dálstanár, h. lelkész tartja. — Az evang. tem-
plomban a levante-istentiszteletet ismét meg-
kezdődnek. Az első istentiszteletet f. hó
16-án, vasárnap délelőtt fél 1 órakor Labossa
Lajos h. lelkész tartja.

— A Péterfia-utcai ref. egyház-
részes, melynek vezető lelkésze dr.
Baltazár Dezső püspök, hétfőn, azaz
szeptember 17-én délelőtt 11 órakor
az egyház tanácstermében értekez-
letet tart, melyre ezután is meghi-
vatnak az ide tartozó egyháztagok.
Tárgya az őszi munka-programm
megállapítása és gyakorlatba vitele.

— Svájci iparosok Budapesten.
Budapestről jelentik: Néhány hónap-
pal ezelőtt járt Budapesten és Ma-
gyarországon egy svájci képviselők-
ből és a gazdasági élet vezetőiből
álló csoport. A látogatás folytatásá-
nak tekinthető annak a 93 svájci
iparosnak Budapestre való érkezése,
akik szombaton, szeptember 15-én
este érkeznek. A svájci iparosok
tanulmányutra jönnek fővárosunkba
és öt napig tartózkodnak nálunk.

— Akik Magyarország jóhírnevén
láradoznak. Berlini jelentés szerint
Stinnes Hugó üzemével kapcsola-
tosan őrizetbe vették Hirsch Leo
tőzsdeügynököt is. Hirsch budapesti
születésű ember, aki természetesen
mint „magyar” szerepel az egész
világ liberális lapjaiban.

— Az Új Nemzedék este 6 órakor
kapható Debrecenben minden újság-
írásnál.

FELHÍVÁS A LEVENTÉKHEZ!

Debrecen sz. kir. város Testneve-
lési Vezetősége ezúton hozza az ösz-
szes debreceni és Debrecenhez tar-
tozó tanyai leventék tudomására,
hogy szeptember 16-án, vasárnap
ugyanazon helyen és ugyanazon
órában, ahol legutóbb beosztva vol-
tak, feltétlenül jelenjenek meg le-
ventefoglalkozásra. Akik hétköznap
jártak, szintén 16-tól kezdődőleg
azon a hétköznapon, amelyiken jár-
tak, azon helyen és időben, ahol
legutóbb tettek eleget leventeköte-
leztségüknek, jelenjenek meg.

Akik addig még nem voltak leven-
ték, azok jelentkezzenek a város-
háza fsz. 18. számú szobában dél-
előtt 8-10 óráig. Akik a jelentkezési
kötelezettségüknek nem tesznek ele-
get, az 1921. évi LIII. t.-c. és a V. K.
M. 69.000—1927. számú rendelet ér-
telmében mint fegyelmi vétségért a
legsúlyosabban lesznek büntetve.
Debrecen sz. kir. város Testneve-
lési Vezetősége.

— Októberben lesz ítéletkihirdetés
a Reismann-féle örökösödési perben.
A Reismann-féle örökösödési perben
pénteken tartották meg a perbeszé-
deket. A perbeszéd elhangzása után
dr. Szoboszlai Sándor táblai tanács-
elnök kihirdette végzését, melysze-
rint az ítéletábla október 26-án
fogja kihirdetni az ítéletet.

— Zenekezdők Köre bérleti
hangversenyei a legolcsóbb és leg-
nemesebb szórakozás. Világhírű
művészek. Jegyek kiválthatók a
Zeneiskolában délelőtt 10-12-ig.

— Jön! Hétfőtől a Vigsz.nházban:
Szombatok-Szombatja.

— Az Arany Bika étteremben Kiss
Béla hírneves cigányprimás muzsi-
kál. A kávéházban pedig ma, f. hó
15-től Barabás József országosan is-
mert, kiváló miskolci cigányprimás
vonja magára az előkelő közönség
érdeklődését.

— Értesítés. Hétfőtől kezdve, va-
gyis szeptember 17-től a ref. tem-
plomokban hétköznap reggelként
8 órakor lesz a harangozás, ugyan-
akor az istentisztelet is.

— Felmentették csalás vádjá alól.
Boros Istvánné csalási ügyében tár-
gyalt pénteken a tábla Oláh Miklós
büntetőtanácsa. Boros Istvánné el-
ellen azéért emeltek vádat, mert állí-
tólaga mult évben Püspökladányban
Öhlbaum József kereskedő előtt
Tóth Károlyné odavaló gazdaasz-
szonynak adta ki magát és fondorla-
tos megítéssel 128 pengőt csalt
ki a kereskedőtől. A törvényszéki
főtárgyaláson azonban nem nyert
beigazolást az, hogy Boros István-
né követte volna el a csalást s bi-
zonyíték hiányában a bíróság fel-
mentette a vádlottat. A tábla az
elsőbírósi indokai alapján ugyan-
csak felmentette Boros Istvánnét a
vád alól.

— Tűkörgyártás, üvegsziszolás,
kírákatok tükrözése, autók, autó-
busz üvegezése SIpkovits, Szlv-utca
15. sz. Telefon 356.

— Rádió-műsor. Szeptember 15. Szombat.
Budapest. Délelőtt 9,30 és 11,45: Hírek, köz-
gazdaság. Közben 12 órakor déli harangszó
az Egyetemi-templomból. Utána: Gramofon-
hangverseny. (Indulók.) 1: Pontos időjelzés,
időjárás- és vízállásjelentés. 3: Hírek, köz-
gazdaság, élelmiszerárak. 4,45: Pontos idő-
jelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5: A m.
kir. Központi Statisztikai Hivatal előadása.
Dr. Kádas Károly min. titkár felolvasása:
„Gazdasági problémák a statisztika tükré-
ben”. Statisztikai havi jelentés. 5,30: Phono-
lahangverseny. 6,30: Rózsahegy Kálmán, a
Nemzeti Színház örökös tagjának felolvasá-
sa: „Amerika és én.” II. rész. 7,15: A m.
kir. honvédegyezred zenekarának hang-
versenye az Angol-parkból. Vezényel: Fri-
csay Richard zeneügyi igazgató. 8,30: Fedák
Sári rádióestje. 9,35: Pontos időjelzés, hírek
és lövészversenyeredmények. 10: Szalontrió-
hangverseny. Weigand Tibor és K. Taich
Irén közreműködésével. E hangverseny szü-
netjében körülbelül 10,30: Időjárásjelentés.
11: Cselényi József, a Nemzeti Színház má-
vésze magyar nótákat énekel Vörös Feri és
zenekarának kíséretével az Ostende-kávé-
házból.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) délelőtt 11
és délután 4,15: Hangverseny. 7: Zeneakadé-
mia, előadó-est. 8,20: Vigjáték-előadás, utána
tánczene. Berlin (483.9) délután 5: Szórakoz-
tató zene. 8,30: Zenekari hangverseny. 10,30:
Tánczene. Boroszló (322.6) délután 4,30: Szó-
rakoztató zene. 8,15: Strauss Oscar: Bucsu-
keringő, operett-előadás. 10,30: Tánczene.
Majna-Frankfurt (428.6) délután 1: Gramo-
fonzene. 4,35: Részletek régi operettek-
ből. 7,30: Mozart: Figaro házassága. Opera-elő-
adás, utána tánczene. Prága (348.9) délután
5: Szórakoztató zene. 7: Vidám est. 9: Hang-
verseny Brünnből. 10: Hírek. Utána hang-
verseny. Róma (447.8) délután 1: Kamaraz-
zene. 5,30: Zenekari hangverseny. 9: Pon-
chielli: Gioconda, operaelőadás. London
(361.4) délután 6: Tánczene. 7,45: Ballada-
hangverseny. 9,50: Régi táncok. 10,30: Mo-
dern tánczene.

— Jön! Hétfőtől a Vigsz.nházban:
Szombatok-Szombatja.

— Elitették a verekedő cigányokat.
Még emlékeztet az a cigányvereke-
dés, amely a mult év decemberében
a vasút melletti Kossuth-vendéglő-
ben történt, amikor egy több tagból
álló részeg cigány társaság meg-
verte Szabó Kálmán debreceni villa-
nyos kalauzt. A verekedő cigányok
ügyében már többször volt kitzve
tárgyalás, de mindannyiszor el kel-
lett napolni a bizonyítás kiegészí-
tése végett. Pénteken végre befeje-
ződött a bizonyítási eljárás s így
ügyüket letárgyalta a rendőrbíró.
Varga Vilmos cigányt, aki a vere-
kedés előidézője volt 5 napi elzá-
rárra, Boros Vendelt pedig 3 napi
elzárásra ítélte.

— Szülők figyelmébe! Iskola-
könyvek az összes iskolák részére,
valamint papír, író és rajzeszközök
nagy választékban, Csáthy könyv-
kereskedésében Piac-utca 8. Kiszol-
gálás köztisztviselő utalványokra is.

— Jön! Hétfőtől a Vigsz.nházban:
Szombatok-Szombatja.

— Tankönyvek, ujonnan és
használtan az összes iskolák részére
kaphatók Böhm Ferencnél, Bika-
szálló mellett.

KALOR

s más ajtó folytonzó
kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés - Debrecen

Telefon: 6. és 15-48. szám.

— Az osztálysorsjáték húzása. Az
osztálysorsjáték pénteki húzásán a
következő nagyobb nyeremények
huzattak ki: 600 pengőt nyert: 44117
49943. 500 pengőt nyert: 7531 11469
29886 31211 32370 34865 35203 40018
44344 45913 49346 50033 50451 52416
66229 67908 71903 73407. 200 pengőt
nyert: 180 1607 4672 6750 7495 7871
8801 10140 10592 13245 14368 15306
16398 19861 20031 21063 21265 21476
22332 22454 23099 26074 27404 33139
39333 41008 42070 43244 43331 43903
43925 43986 44459 44796 44814 46309
47307 49698 50124 50152 50685 50936
51405 52729 53228 53347 57672 59919
61527 62501 63434 63942 64254 66223
67745 71690 75863 77451. Ezenfelül
125 pengőt nyert: 922 szám. A be-
fejező húzás, amelyen a 300.000
pengős jutalom is sorsolásra kerül,
szeptember 19-én, szerdán reggel
fél 9 órakor lesz megtartva.

— A miniszterelnök egy hatalmas
szarvasbikát lőtt. Budapestről jelen-
tik: Bethlen miniszterelnök Klebels-
berg kultuszminiszterrel és a német
követel vadászaton vett részt a
közalapítványi uradalom egyik pusztá-
ján. A miniszterelnök egy 16-os
hatalmas szarvasbikát lőtt.

— Hírek a rendőrségről. Makula
János cigányt még a mult évben el-
ítélte a debreceni törvényszék ható-
sági közeg elleni vétségért egy hó-
napi elzárásra. Felebbezés folytán
a kir. ítéletábla helybenhagyta a
törvényszék ítéletét s így az jog-
erőre emelkedett. A cigány azonban
nem vonult be a fogházba, hanem
megszökött. A rendőrség országo-
san körözi. — Az angolai magyar
követség átiratban értesítette a deb-
receni rendőrséget, hogy Székely
László lakatos, odavaló lakos uti-
táskáját ismeretlen tettesek a vona-
ton ellopták. Az utitáskában volt
Székely magyar utlevele is, melyet
a debreceni utlevélsztyál állított ki
s így kéri a követség az utlevél
megsemmisítését és érvényteleníté-
sét.

SZÍNHÁZ

Táncos görllöket keres a Csokonai-
színház

A Csokonai-színház igazgatósága
a szeptember 19-től kezdődő új
színiévadra táncos görllöket keres.
Szép, nyulánk, jó megjelenésű, jó
hangu, fiatal lányok jelentkezhetnek
szeptember 16-án, vasárnap délelőtt
10-12-ig a színházi irodában.

A megfelelők rendes havi fizetést
fognak kapni és tagjai lesznek az
Országos Színész Egyesületnek.
Erkölcsei és iskolai bizonyítványok
szükségesek.

Csokonai-színház igazgatósága.

Mozgósínházak közleményei:

METEORBAN

Szombaton:

Jégáradat

Amerikai társadalmi dráma
6 fejeletben Viola Danával és

A pokol fia

Vadnyugati történet 7 fejeletben
Hoot Gibsonnal.

Előadások: 7 és 9 órakor.

Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHAZ**Világfilmek!**
SenoritaTörténet a Rio de la Platta országából
9 felvonásban.
BEBE DANIELSZ, a kedves primadonna — nadrágos szerepben mutatkozik be.

Megelőzi:

A budapesti Belvárosi Színháznak
nagysikerű műsora:**AZ ügyvéd és a férje**Louis Verneuil világhírű vigjátéka
7 felvonásban.
Főszerepekben: FLORENCE VIDOR
és ARNOLD KENT.**URANIA**

Az új szezon ZORO és HURU filmje:

Erő és szépségRavasz történet 7 felvonásban,
ahol ZORO képviseli a Szépséget,
és HURU az Erőt.

Megelőzi:

Az elvarázsolt szigetDráma az Océánok világából 6 felv.
Főszereplők: Henry B. Walthall és
Charlotte Stewens.**METEORBAN**

Vasárnap:

Több mint szerencseKitűnő vigjáték 7 felvonásban
Marion Nixonnal és**Verseny az expresszel**Nagy kalandtörténet 8 felvonásban
Dorothy Gulliver és
Neil Hamiltonnal.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

TESTEDZÉS

A Bocskay Újpesten játszik vasárnap. Még élénk emlékezetben van utolsó találkozásuk, amikor a Bocskay nagy meglepetésre győzött 4:2 arányban s ezáltal biztosította az osztályozóban való részvételi jogát. Vasárnapi találkozásuknál is teljesen nyílt a mérkőzés sorsa, hiszen az Újpest legutóbbi mérkőzése alapján nincs nagy formában, viszont a Bocskay idegenben általában jobban játszik. Ehhez jön még, hogy a Bocskay a sérült Dettrichet Kővágó szerződésével jól helyettesíti s hogy Hübner is véd már. Velük a csapat a következőleg áll fel: Hübner—Fehér, Kővágó—Vampetich, Sággy, Keviczky—Markos, Vincze, Teleky, Semler, Mertir.

Az amatőr bajnokságban a legtöbb mérkőzés a zsidó ünnepek miatt elmarad, Debrecenben csak a DKASE—DTE, míg Nagyállóban a DVSC—NSE lesz megtartva.

A kerületi fogyelemi bizottság legutóbbi ülésén hozott határozattal Stark Ándor NyKISE főtájkárt másfél évre, Geiger György NyTVE intézőt pedig két évre tiltott el minden tisztség viselésétől, mert a legutóbbi Nyiregyházán rendezett válogatott mérkőzés alkalmával sértő kifejezésekkel kritizálták a kerület működését.

Közgazdaság

A szőlő gyors fogyasztása propagálását végzi a Tiszántúli Mzögazdasági Kamara, mely akcióval kapcsolatosan a m. kir. póstaigazgatóság értesíti a Kamarát, hogy a csemegezőlő küldeményeket, amelyeket gondosan csomagolva, gyorsan romló megjelöléssel kell póstára adni, mint romlandó tartalmu küldeményeket a póstahivataloknak kötelességük a legelső indítással továbbítani, tilos a mozgópósta mellékkocsijában továbbításra elhelyezni, a rendeltetési helyen pedig díjmentesen még azokon a napokon is ki kell adni, amikor a kézbesítési szolgálat egyébként szünetel.

TŐZSDE**A pengő Zürichben 90.55**

Budapest 90.55, Berlin 123.80, New-York 519.52 és fél, London 2520, Páris 20.28 és háromnegyed, Milano 27.16 és fél, Prága 15.39 és fél, Belgrád 9.13, Bukarest 3.16, Bécs 73.18, Amsterdam 208.22 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.85—28.00, száz „belga” 79.60—79.90, száz cseh korona 16.95—17.03, száz dán korona 152.62—153.25, száz dinár 10.00—10.06, száz dollár 570.90—572.90, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.40—230.40, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz leu 3.45—3.50, száz lira 29.95—30.20, száz német márka 136.40—136.90, száz norvég korona 152.65—153.25, száz osztrák schilling 80.09—80.95, száz spanyol peseta 94.50—95.10, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.15—153.75 pengő.

Gabonatőzsde.

A készáru piacon élénken tárgyalták az osztrák gazdasági köröknek a gabonavámok

felüggesztésére irányuló kívánságát s ezzel kapcsolatban arra számítanak, hogy a vámok felüggesztése esetén Ausztria felé fokozottabb mértékben indul meg az export. A tőzsdeidő elején a tiszavidéki búzát 25.90—26.65, a felsőtiszait 25.82—26.60, az egyéb származást 25.75—26.50 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 24.50—24.55 pengő között mozgott.

A terménycikk piacán az irányzat tartott volt, az üzleti tevékenység azonban szűk keretek között mozgott és csak zabból és árpából adtak el kisebb tételeket. A zabot 25.25—26.25, a takarmányárpat 26.50—26.75 pengővel jegyezték. A csöves tengeriért 28.25 pengőt fizettek.

Állatvásár.

A marhavásárra 598 darab vágómarhát hajtottak fel. Eladatlan maradt 149 darab. A vásár irányzata tartott volt, csupán a bikák ára csökkent 4 fillérrel. Árak: Bika magyar IIa 60—62, tarka Ia 98—106, kivételesen IIa 88—96, IIIa 72—86, ökör magyar IIa 75—95, IIIa 50—68, tarka Ia 100—120, kivételesen 132, IIa 82—98, IIIa 64—80, tehén magyar IIa 80—90, IIIa 56—62, tarka Ia 94—106, kivételesen 112, IIa 72—92, IIIa 50—70, bivaly magyar 64—70, növendékmarha 60—100, kicsontoznivaló 24—48, rugott borjú 50 fillér elősúly kg.-ként. — A sertésvásárra 2469 darab sertést hajtottak fel. Eadatlan maradt 834 darab. A vásár irányzata nem változott. Árak: zsirsértés Ia öreg 180—184, IIa 160—168, fiatal nehéz 190—194, közép 184—188, könnyű 130—150, szedett közép 166—172, urasági angol 158—172, szedett angol 140—150 fillér kg.-ként elősúlyban.

Épület és butorvasalások, founérok**BÉSZLER LAJOSNÁL**
Széchenyi-utca 2. szám.

I r h a t n a k
mondhatnak amit akarnak, a
„Hajdusági”
iskolai ruhák
mégis a legjobbak!

Szülők figyelmébe!

Ha gyermekeiknek iskolai ruhát óhajtanak beszerezni, keressék fel bizalommal az előnyösen ismert

Hajdusági

férfiruha áruházat.

Piac-u. 67. Megyeházzal szemben.

Hajdúvármegye alispánjától.

11151/1928.

Pályázati hirdetmény

Hajduböszörményi r. városban az üresedésben lévő városi ügyvezető tiszti orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. I. t.-c.-ban foglalt általános minősítési kellékek kivül alábbi képesítésüket, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat, eddigi szolgálataikat, valamint a forradalom és idegen megszállás ideje alatti magatartásukat igazoló bizonyítványokkal, kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám címezve Hajduböszörmény r.-t. város polgármesterénél legkésőbb folyó évi október hó 13-ik napjának déli 12 óráig annyiával is inkább adják be, mert a később beérkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Azok, akik jelenleg is közszolgálatba állanak, pályázati kérvényeiket szolgálati uton kötelesek beadni és a fentebb felsorolt feltételeket felettes hatóságok utján igazolhatják.

Az állás minősítése az orvosi gyakorlatra jogosító oklevél megszerzésétől számított két évi orvosi gyakorlat s a tiszti orvosi vizsgálat sikeres letételét tanúsító bizonyítvány. Az állás után járó fizetés az állami rendszert IX. fizetési osztály III-ik fokozatának megfelelő illetmény és a mindenkori kormányrendeletek szerinti lakaspénz.

Az állást Hajduböszörmény város képviselőtestülete általános szótöbbséggel választás útján tölti be, melynek megtartása iránt később külön intézkedem.

A megválasztandó ügyvezető tiszti orvos megbízatása élethossziglan tart.

Debrecen, 1928 szeptember 11.

Pákozdy,
alispán.**SIRKÖVEK**

mindeu minőségben s kivitelben legolcsóbban beszerezhető

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vállalunk. Terveket s rajzokat díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben, legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Legjobb szórakozóhely a Bocskai-téri Meteor-mozi.
Tulajdonos: Csomor Gyula.

HAZTARTASI CIKKEK

kefe árúk az őszi takarításra a legnagyobb választékban,

Johnson villamos parkett fénysütő gépegyedüli elárúsítása és kikölcsönzése
Kántor Ernő és Társánál
Városház épület. Telefon 16—57**Tüzelőanyag**

kedvező fizelési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfakereskedelmi

Rt.-nál. Debrecen Sas-u. 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyző palota.)

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonégo kályhák.

Egyszerű és zománc-
zott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcák, fásládák. Egészségügyi,
háztartási cikkek és
mindenféle vasárú
olcsón kaphatók.

Hirdessen a Hajdúföldben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre
három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más
tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Válóféiben

Évő, középkorú, volt
műszaki tiszt, jelenleg
önálló vállalkozó, hoz-
záilló 40—42 éves füg-
getlen asszony vagy
leány ismeretségi ke-
resi egyelőre szórako-
zás céljából. (Lehet
vidéki is.) Anyagi ér-
dek mindkét részről
kizárva. Teljes című
levelek „Építő” jelige
alatt Hajdúföld kiadó-
jába kéretnék. Titok-
tartás becsületileg biz-
tosítva. 886

HÁZASSÁG

Hüszonöt éves

nemes lelkű önálló vi-
déki fodrász vagyok,
szeretnék házasság cél-
jából megismerkedni
oly szép fiatal nővel,
ki szívemért felcserélné
a szívét. — Pár száz
pengő meg kívánatik.
„Boldog házasság” je-
ligére levelek a ki-
adóba. Pontos című le-
velekre válaszolok. 889

LAKÁS

Egyetemi

hallgatónak különbe-
járati szoba kiadó Si-
monyi ut 13 884

Két
flatalembert kvártélyt
kaphat. — Butorozott
szoba kiadó. Hid utca
6. 6621

Kiadó
diáknak vagy diákle-
ányoknak szerény kis
szoba Arany János u.
34 szám 4998

Külön
bejárati butorozott
szoba kiadó Magoss-
utca 17 szám 6635

Különbejárati
csinosan butorozott
szoba 2 személynek,
lehetőleg kószttal ki-
adó Rosenberg, Sas-
utca 2 5004

Egyetemi
hallgatóknak vagy
hallgatóknak butoro-
zott szoba kiadó, eset-
leg ellátással Hatvan-
utca 1., 1 38 4997

Egy
utcai butorozott vagy
butor nélküli magános
urnaknak vagy urnak
azonnal kiadó Böször-
ményi ut. 74. Ugyan-
ott 18—20 lóra való
istálló kiadó

Kétágyas
különbejárati butoro-
zott szoba kiadó Deák
Ferenc utca 9. Iskolás
fiukat elfogadok ort-
hodox kószttal 4996

Központban
külön bejárati nagy
száraz és tiszta buto-
rozott szoba egy vagy
két ágygal uri család-
nak október 1-től ki-
adó. Cim: Városház
trafik Piac utca

Egy
szoba konyha kiadó
elsejére. Egytelkert u.
55. 6628

Csendes
tiszt kétágyas szoba
szolid urnaknak kiadó.
Eötvös utca kilenc
6629

Kétszobás
lakás Károly Ferenc
József ut 52 kiadó. —
Értekezni lehet Miklós
utca 21 894

Egy
kis butorozott szoba
azonnal kiadó Miklós
utca 21. 894

Egy
udvarra nyíló szoba
azonnali beköltözésre
kiadó Pesti utca 49
6627

Állandó
lakó uri embernek kü-
lön bejárati utcai buto-
rozott szoba október
1 re kiadó. Thaly Kál-
mán utca 5 6625

Mesterhegedű
ngész és harmonnye-
des részleltetésre el-
adó. Szentanna 29.
keresztépület 6626

Különbejárati
szépen butorozott szo-
ba egyetemi hallgató
részére ellátással ki-
adó Szentanna 29. sz.
6627

Utcai
háromszobás lakás ki-
adó. Tulajdonossal ér-
tekezni szombaton d.
u. 1—5 óráig Ugyan-
ott a keresztépületben
egy szoba, konyha és
fáskamara is kiadó —
Sappanos-u 16 6623

Csinosan
butorozott szoba, e-
setleg ellátással kiadó.
Arany János utca 39,
udvarban 5013

Péterfia 67.
alatt egy butorozott és
egy butorozatlan szoba
kiadó 663

Hentesnek
mészárosnak új üzlet-
helyiség kiadó, Gáz-
gyár utca 4. sz. Klór.
4922

Kiadó
üzletek bármily célra
és egy műhely az ud-
varban. Árpádtér 26.
szám. 6552

Szép
butorozott szoba teljes
ellátással is azonnal
kiadó a központban,
Iskola utca 8. 6566

Butorozott
szoba egy vagy két
személynek azonnal
kiadó, esetleg teljes
ellátással, Bethlon u.
24. 6565

Lépcsőházi
bejárati uri kényelem-
mel berendezett utcai
szoba kiadó 1—2 disz-
tingvált urnak. Cim:
Fülöp, Péterfia 42. 755

Kétszobás
lakás Dóczyhoz közel
kiadó. Cim a kiadó-
ban. 6604

Butorozott
utcai szoba teljes el-
látással 1—2 uriember
részére kiadó. Gólya-
u. 7. sz. 6607

Kiadó
azonnal különbejárati
utcai butorozott szoba
Eötvös-utca 59. 6614

Homokkerten
kétszobás lakás, is-
tálló, disznóól és gyü-
mölcsöskerttel azon-
nal kiadó. Cim a ki-
adóban. 4931

Pincszoba
betonozott, gyermek-
telen házaspárnak
azonnal kiadó. Arany
János 6. 4984

Különbejárati
parkettes szoba elő-
szobával, villany és
cserépkályhával, —
esetleg istállóval ki-
adó. Széchenyi ut 21.
szám (kert). 6603

Kiadó
egy vagy két butoro-
zott szoba, esetleg el-
látással is. Király u.
5. Széll. Telefon 9-61.
6601

Egy
1400 □-öles kert gyü-
mölcsös virágházzal,
egy egyszobás, kony-
hás lakással kiadó. —
Széchenyi ut 21. sz.
6602

Üzlethelyiség
forgalmas helyen ki-
adó. Feltételek meg-
tudhatók dr. Bruck
ügyvédnél, püspöki
palota. 4988

AJÁNLAT

Német
nyelvórák azonnali
konverzációval okle-
veles pedagógusnál,
Kossuth-u. 30. 6620

Egyetemi
hallgató uricsaládok
gyermekét direkt mód
szer szerint tanítja és
francia nyelvre. Há-
rom hónap alatt biz-
tos eredmény. Cim:
Zsila Jenő, Kollégium,
II. emelet 54. 4999

Egyedül
álló helybeli iparvál-
alat öt környékbeli
megyében jól beve-
zetve. A forgalomnak
nagy része készpénz
„Részvény Társaság”
alapon átadó, esetleg
bérbeadó. Szüksé-
ges tőke az átvétel-
hez és a további ve-
zetéséhez cca. 40,000
Pengő. Érdeklődés
„Készpénz vállalat”
jelige alatt a kiadó-
ban. 885

Egy
butorozott szoba ki-
adó szeptember 15 re
Széchenyi u. 14. 4977

Beiráskor
gpermeke szemét vizs-
gáltassa meg szemor-
vossal Löbl látszeresz
4772

Takarításért
fiatal párnak egy szo-
ba, konyha, kamarás
lakást adok. Poroszlay
ut 29. 5012

Zálogház
Hunyadi-u. 14. elő-
nyös kölcsönököt fo-
lyósít mindenféle tár-
gyakra és árukra. 4917

Iskolai
tanulókat teljes uri el-
látásra jutányos áron
felveszek Ujháziné —
Varga utca 24. 6008

Nőtlen
áll. vizsgázott soffőr
és kovács ajánlkozik
kisebb uradalomba. —
Cim a kiadóban. 754

Öltönyök
45 pengőtől készülnek.
1200-nál több mintá-
ban válogathat. Csapó
utca 45. 4987

Neumann Testvérek
cégnél, Piac 43., leg-
elegánsabb cipőket
részletre vásárolhat.
4993

Egyszerű
jó megjelenésű, kö-
zépkorú asszony, ki
jól főz, ajánlkozik ház-
vezetőnek magá-
nos urhoz. Érti a tej-
kezelést, baromfi ten-
nyésztést. Cim: Csiri
Erzsébet, Kisujszál-
lás, Illési ut 42. sz.
6609

Uri-leánykát
vagy hivatalnoknőt
teljes ellátásra elfo-
gad magányos urinő.
Gólya-u. 7. 6606

A Nemzeti
Hitelintézet
Rt. debreceni fiókja
azonnali belépésre
könyvelésben jártas
gyors- és gépiró gya-
kornokot keres.

Telelésre
jóságot 50 darabig
azonnali elfogadásra
kiverésig elfogadok.
Megbeszélés lakáso-
mon: Tiszaszőlős,
Tóth István földbir-
tokos. 6605

Egy
16 családból való 15—
16 éves kifizető 15-re
felvétetik. Bory, Ki-
rály-u. 5. sz. 6610

Villamosszerelő
és műszerész segéd
helyben vagy vidéken
alkalmazást keres. Cim
a kiadóban. 6010

Diványpárnát,
lámpaernyőt, babákat
2 pengőért montiroz
iparművész. Degenfeld
tér 10. I. 5011

Gazdaleányok
hadiárva, özvegyek,
tíz-től kétszáz holdig
tanyásbirtokal pénzhö-
zománnyal férjhezmen-
tének. Válaszbélyegért
bővebbet Kincses kis-
gazda, Orosháza. 5006

Hajadonoknak,
özvegyeknek dijmén-
tesen szerencsés férj-
hezmenést komendá-
lok, ha választélyeges
levelben tudatják ci-
müket. Kincses Ferenc
kisgazd Orosháza. 5001

Kölcsönököt
folyósítunk házakra,
f. ldekre, áru, értékpá-
pir és egyéb tárgyi
fedezetekre. A beté-
tekre magas kamát
adunk. Gazdák Bankja
Kossuth és Battyányi
u. sarak. 6635

A Siketnémák
Varróiskolája (Szé-
cheryi u'ca 4.) női
felső ruhákat és inté-
zeti egyenruhákat ké-
szít jutányosan és a
legtökéletesebb kivite-
ben. Megrendeléseket
kér, elfogad korlátlan
mennyiségben. 5001

Teljes
ellátásra elfogadok két
középszkolai vagy egye-
temi hallgatót, Rátzné
Kandia 6

Ablakok
minden nagyságban
készen kaphatók Blait-
ner Kálmánnál, Sziv
utca 14. 771

Operaház
művészeinek zongora-
hangolója hangolást és
javítást elvállal. Cim:
Angol Királynő szál-
loda portásánál. 4957

Két
közép vagy felsőbbis-
kolai tanuló külön
szobával teljes ellá-
tásra elfogad uri csa-
lád Kossuth-utca 29.
ügyvédi iroda 6558

1 pengőért
négy fogásos ebéd.
Külföldi házikoszt Csa-
pó u 19 (Knoll ház)
Udvaron közvetlen
balra

Dália viragot
bármilyen mennyiség-
ben szállítok Simonyi
ut 9. 784

Órakonvelést
és levelezést saját író-
gépemen olcsón vál-
lalok. Cimet kérem a
kiadóba leadni 4966

Két
iskolás gyermeknek
vagy egyetemi hallga-
tónak teljes ellátást
adok. Piac u. 49., I.
em., a kapuval szem-
ben. 5003

Poloskairtást, lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Potoskaszer kapható. 8-41 tessék hívni. Ná-nássy Kossuth u. 47. 4962

Ecsét készítéshez értő nők felvételnek Alföldi ke-feüzem Csokonai 10. 731

Kitűnő módszerrel jutányosan tanítok zongorázni kez-dőket, haladókat Egy-malom utca 5 706

Monogramhímző szalon dr Szűcs An-dorné Szent Anna u 6. Telefon 670 4809

Saját készítményű hálószoba butorok legolcsóbban Bálint Sándornál Piac utca 85 4817

KERESLET

Férfi és női személyzet felvételnek azonnal Royal étteremben Hunyadi u. 5002

Keresek 2-3 szobás modern lakást árajánlatot cí-met Széchenyi utca 2 fiókiadóba kérem. — 5000

200 pengő óvadékkal önálló tiz-letvezető azonnal felvételnek Csapó utca 73 Tejcarnok 5014

Jóírású gerfekt gyors- és gép-író fiatalembert azona-nali belépésre felve-szek. Jelentkezés dél-előtt 9-11 ig. Textil-üzlet, Iparkamara épít-let 5015

Butorozott szobába lakótársat ke-res egyetemi hallgató Szegfű utca 25 887

Szönyegszövőállvány vagy rámat kerese-k. Püspöki palota, föld-szint 37 ajtó 883

Ügynököket és ügynököket felvesz Rác, [A. E. G kör-zetképviselet Piac 52, Megyeház mellett 888

Konvenció kocsi szeptember 1-ére kerese-k Pécsi, Bathy-ány utca 16, kereszt-épület 4994

Traktort 30 h'od felszántásához kerese-k. Pécsi, Bathy-ány utca 16 kereszt-épület 4995

Gyakorlott könyvelőt, ki gépirni és németül tud, keres Kovács vasúzlet. 891

Veszek 10-15 mázsa porosz szenet jutányosan. — Piac utca 40. sz., há-tulsó lakás. 5009

Segéd és tanuló azonnal felvételnek. Brüll, Csapó-utca. 6633

Egy fodrászsegéd kiségi-tőnek felvételnek özv. Erdős Lászlóné. — Széchenyi-utca 1. 6622

Gyakorlott francia varró- és ta-nulóleányt azonnal felveszek. Szabó Kata Piac-u. 63., I. emelet. 4961

Két használt íróasztalt megvételre keres a Független Ujság ki-adóhivatala, Piac u. 49. 4748

Társat kerese-k 15 millióval. Biztos megélhetés. — Cim a kiadóban. 6600

Kifutót felveszek. Butortűzlet, Miklós u. 7. 4935

Ügynököknek alkalmas egyének ke-restetnek jutalékra, ké-sőbb fix fizetésre. — Bővebbet Hatvan u. 22. sz. 767

Gyermektelen házmester, kinek fele-sége takarítást vállal, felvételnek. Hatvan utca 4b. 768

Jó munkás fodrászsegéd felvételnek Forgácsnál Hungária palota. 4986

Színház közelében intelligens urinő keres elegánsan berendezett butozott szobát különbejárattal fürdőszoba használat-tal, reggeli és ebéd-koszttal szeptember hó 22-ikére. Ajánlatokat „Elegáns” jeligére a Független Ujság kia-dójába kérek. 4990

GAZDASÁGI irodai munkára ke-restetlek 4-6 közép-iskolát végzett egyén Ajánlatok a fizetési igények megjelölésé-vel a Semsey urada-lom felügyelősége cí-mére Balmazújváros küldendők 727

Clozethez öregasszonyt felvesz a Városház étterem. 786

Fűszerberendezést jókarban levő, hasz-nálhat veszek. Klór. Telefon 6-30. 4967

Villanymotort 1 1/2 lóerőt, váltóáram-ut, megvételre ke-resünk. Debreceni Füg-getlen Ujság kiadóhi-vatala, Piac utca 49. 6564

Lapkihordó asszonyok felvételnek a Független Ujságnál Piac u. 49. 4972

Megbízható komoly, intelligens né-met leányt kerese-k szeptember 15-re gyer-mekeim mellé. Szent Anna u. 25., emelet. 6544

Éjszakai kifutó fiut keres a Debreceni Független Ujság szerkesztősége Piac u. 49. 6563

ELADÁS

Eladó egy házhely Mester utcai sorompónál. — Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca. 6636

Egy méhraj olcsón eladó Darabos u'ca 41. bal-oldali pince. 6634

Eladó Mester utsa végén a sorompó mellett egy 2 szoba konyha, nagy nyitott verandát ma-rában foglaló kis ház. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth utca. 6637

Villatelek eladó Értekezhetni a Gambrinusban. 892

Zongora eladó Eötvös utca 15. Megtekinthető 10-3-ig. 893

Széchenyi utca új építkezésű modern 6 szobás lakóház azona-nali beköltözésre el-adó. Négyezer pengő-vel megvehető, többlet rajta maradhat. Dezső Kossuth u. 16. 6630

Rizling ó literenként is 80 fil-lérért eladó, Erzsébet utca 69 890

Virágcserepek és ablakszárnyak el-adók. Kossuth u. 59. 200x100 ablak, kopirprés, szek-rény, kisebb legdkerek eladó. Miklós utca 22. 5007

Szép fehér literes üvegek eladók. Széchenyi u. 24. 5008

A LEGSZEBB kertben az Epre-ker u. 11-c alatt gyümölcsfákkal tele-ültetett háztelek el-adó. 623

Eladó kitűnő menetelű koc-sma, teherpályaudvarral szemben, házzal együtt több lakás és tizlettel átvételhez 35,000 P. szükséges. Címet a ki-adóhivatalba kérem le-adni 6416

Háztelek eladása Bihari es Katz telepen. Tulajdonos: Sesztina ut 6. Kiszál-lomás mellett. 62

Magános utcán nagy udvaru ház tiz-zenhétézer pengőért eladó. Máté, ingatlan-iroda, Piac utca 30. 4965

Fehér ágy (teli háló), éjjeli szek-rénnyel, íróasztal, székek, lisztes láda (fűszerüzletbe alkal-mas) eladók. Csokoi-nai utca 24., kereszt-épület. 4929

Eladó háló, ebédlő, börgar-nitúra, nagy tükör, antik komód, plüss di-vány, hencser, több butorok Széchenyi-u. 8. Szentpéteri. 6142

Szép üvegezett állvány és uriszabó berendezés olcsón eladó. Arany János-utca 29. 6561

Írógép eredeti amerikai gyártmány, kitűnő karban olcsón eladó. Késes u. 32. 4774

Ágyak, fehér, zománcozot-tak, sodronnyal el-adók. Szent Anna 18. 4932

Kóser bor, rizling, kitűnő minő-ség, literje 136 fillér. Friss Ceresz-vaj, kó-ser szappan, akác-méz, ementháli sajt Kupfer fűszeresnél, — József kir. herceg-u. 4968

Elsőrendű sós szalonna van el-adó Honvéd u. 54. sz. alatt. 6550

Nyolc katasztrális hold föld buzatermő eladó. Fancsika 22., Kovács. 6553

Eladó hat hold föld az új-Macson. — Értekezni ugyanott Nagy Pál-nál. 6558

VEGYES

Ingóság árverés. Kölcsönbiztosítékul szol-gáló és ki nem váltott ezüst és arany éksze-rek, értékpapírok és egyéb ingóságok f. évi szeptember hó 19-én, szerdán d. u. 4 órakor Sas utca 4. sz. alatt közbenjöttömmel a K. T. 306 §-a értelm ben megtartandó árverésen eladotnak. Vételi illeték, forgalmi és fényüzési adó vevő által fizetendő. Dr. Galánffy János kir. köz-jegyző. 6631

A HÁJDUFÖLD LEGÉNYEI

A fejedelem stafétája

Irla: GYULA DIÁK

(11)

A Rathaus előtt János hadnagy elsápadt. Az egyik kapu alatt ujjongó asszonyok között egy leány arcát látta meg. A ló nyögve szökkenet alatta a sarkantyú akaratlan nyomására s a legény nagy fohászko-dással bontotta ki a karikást. Hanem a véletlen is segítségére jött. Valamelyik polgár nyilván, hogy meg-simogassa, az egyik ököre ütött. A szilaj állat megtorpant, fújt, a mellette álló nézők sikoltva szorultak egymáshoz s gázolva tiporták egy-mást. Az állat még jobban megva-dult s hangos bögéssel készült a tá-madásra. Ebben a pillanatban csa-pott János hadnagy a gulya közé. A karikás suhogva szelte a levegőt, aztán megkanyarodott a fonott szij és éles durránással csattant el. Ek-kor már tudta János hadnagy, hogy mit kell tennie. — Olyan kavaro-dásba verte a szilaj állatokat, hogy minden rend felbomlott. A megva-dult szilaj gulya összetorlódott s Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, József ktr. h. u. 16

hely hiányában egymást öklelték az állatok. S ebben a pokoli zürzavar-ban egy arcot nézett a fiu. Az az arc pedig ott maradt a helyén, tágra nyílt szemmel, még akkor is, mikor mindenki elmenekült. Akkor aztán János hadnagy odaszoritotta a lo-vát a ház mellé, egy pillanat alatt lehajolt, nyergébe emelte a leányt s kemény izmokkal kényszerítette re-megő lovát a gulya közé. A lány egy hang nélkül, inkább valami nagy bizakodással nézett a hadnagy fe-hévíült arcába. A karikás ostor pe-dig csattogott, durrogott, a paripa horkolva fujta magát a fehér ökör-teszték közt előre s egyszer csak ki-értek az áradatból. Ott aztán szárat eresztett a fiu s a ló elnyult testtel vágatott át a városra, rémült, sza-ladó emberek közt, félrevert haran-gok zengése alatt, egyenesen ki a müncheni kapun; mikor már jó messzire jártak a várostól s az ut egy erdő alá kanyarodott, akkor forrott oda János ajka a pihegő lány szájára s az első öntudatlan, szerel-mes gügyögések közt, ott, a tajték-o-san, horkanva ügető ló hátán eszükbe sem jutott, mi lesz most, mit hoz a jövő óra. A ló csendese-ben lépett, de János hadnagy nem sokáig hagyta pihenni. Ujra és újra sebes ügetésre ösztökélte s így mul-tak az órák, maguk sem tudták, mennyi. A legényt lassan elfoglalták

a menekülés gondolai, éles szeme egy fűrkészett, mint a harcra készülő sasé, s a lány... Istenem! A lány nem gondolkodott. Mit bánta ő, mi lesz? Egyelőre ott volt a hadnagy két karjában, a fejét odaszoritotta ahhoz a széles férfimellhez s ennyi gyönyörűség éppen elég arra, hogy ne gondolkozzon, hanem lehunyja szemeit csendesen, boldog megadás-sal.

Mire a nap végigballagta az ég kétharmadát, megállította a lovát János hadnagy. Hüs erdő szélén pihen-tek meg. A fáradt ló mohó éhséggel eresztette fejét a fűre s a két ember letelepedett az erdőszél pázsitjára. A fiu kacagva huzott ki a nyeregtás-kából egy nagy darab füstölthúst, kenyeret, szép karéjt vágott belőle, a husból is hozzászelt egy darabot, s úgy nyujtotta oda a szótlan leány-nak, mintha valami mannánt adott volna. Lassacskán megjött a szavuk. Hedvig nevetve nézett végig Já-noson.

— Sohasem hittem volna, hogy így jössz értem. Istenem, milyen furcsa ruhád van!

S János éppen olyan nevetve me-sélte el egész utját. Csak a fejedelem parancsát hallgatta el.

— Hát ki vagy te most? — kér-dezte a leány.

A hadnagy elgondokozott, aztán

hamisan mondotta:

— Most még csak a te szerelmes párod, aki csupán egyszerű hajtó, hanem mindjárt más léssen.

Megfogta a lovat s egy kicsit mélyebbre vezette az erdőbe.

— Maradj itt, — szölt oda Hed-vignek, — mindjárt visszajövök. Ne félj! A szürke majd vigyáz rád!

Azzal felkapta a nyeregtáskát és eltűnt a sűrűben. A leány most ijedt meg egy kicsit. Tudatára ébredt egyedüllétének. Riadtan gondolt visz-sza apjára, anyjára, Norinbergára. Mi lesz ennek a vége?

Hirtelen megzörrent mellette a bo-kor s amint rémülten odanézett, egy katonát látott maga előtt, csizmás, tarsolyos, zsinóros ruhájú embert, Bihari Jánost, a kurucok vicehad-nagyát.

— Istenem, milyen szép vagy! — tapsolt Hedvig s oda akart bujni a fiu mellére, de aztán hirtelen megállott és ijedt szomorúsággal sut-togta:

— Hiszen nem lehet... hiszen nem lehet... és eltakarta az arcát.

János hadnagy megértette a leányt és lehajította a fejét. Szó nélkül huz-ta meg a ló hevederét, felsegítette Hedviget a nyergébe, maga pedig megfogta a kantárszárat és ujra megindultak.

(Folytatjuk.)